

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

Az ország egész területén feloszlatták a Hungarista Mozgalom szervezeteit

A feloszlátás oka: a párt törvényellenes működése ~ Sorozatos házkutatások a budapesti párthelyiségekben ~ Debrecenben is zár alá helyezte a rendőrség a Batthyány uccai párthelyiséget

Budapest, február 24. A belügyminiszter váratlanul feloszlatta és megszüntette úgy Budapesten, mint az egész országban a Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom elnevezésű szélsőséges nyilaskeresztes pártot.

A belügyminiszter már néhány nappal ezelőtt értesítette a budapesti főkapitányságot és a vidéki rendőrségeket, hogy az ország egész területén, minden pestkör-

nyéki városban és Budapesten feloszlattja a Magyar Nemzeti Szocialista Párt Hungarista Mozgalomát. A pártfeloszlással járó feladatokat írásbeli utasítással közölte a belügyminiszterium úgy a pesti rendőrséggel, mint a pestvidéki rendőrfőkapitánysággal. — Ennek alapján a rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a legnagyobbat titokban.

hátterét leplezték, a párt vezetősége a feljegyzéseket és iratokat elszállította az Andrássy úti bérházból.

A környéken lakók már napok óta figyeltek, hogy a párt helyiségeiből autók és egyéb módon iratokat, feljegyzéseket, könyveket szállítanak el. — Amikor a szomszédok kérdezték a párt

helyiség zöldinges nyilasaitól, hogy miért szállítanak el mindent az épülethől, azt mondták:

Pártfeloszlásra számítanak, ezért el akarják rejtteni a hatóságok előtt azokat az adatokat és iratokat, amelyeket szerintük el kell titkolni a rendőrség előtt.

A rendőrség megtalálta a titkos párttagok névsorát

A főkapitányság politikai osztálya is tudomást szerzett erről a pánikszerű költözködésekről és mindezeket jelentette a belügyminiszteriumnak. Tudták ekkor, hogy a nyilaspárt azért próbálja az Andrássy út 60. számú házban őrzött holmikat átmenteni, hogy a rendőrség és a miniszterium ne szerezzen tudomást azokról a tagokról, akik 1938. évi 3400-as számú rendelet ellenére a párt tagjai maradtak.

A detektívek nem is számítottak arra, hogy a párt titkos tagjainak a névsorát megszerzik, annál nagyobb volt a meglepetésük, amikor

a péntek reggeli rajtaütés alkalmával ezeknek a névsorát az egyik szobában meg is találták.

Rejtjeles névsort találtak az egyik helyiségben a detektívek és erről a névsorról rövidesen meg is állapították, hogy azoknak neveit tartalmazza, akik miniszteri tilalom ellenére tagjai maradtak a pártnak.

Ezt azonnal külön autóval beszállították a főkapitányság politikai osztályára, majd leltárt készítettek a helyiségben talált bútorokról és egyéb vagyonlágyakról.

A leltár jegyzőkönyvének elkészítésével egyidőben a harmadik emeletre mentek fel a detektívek, ahol az egyik nyilaspárti folyóirat helyiségében tartották házkutatást. Itt is

könyveket, feljegyzéseket, iratokat, kéziratosokat

foglaltak le és az egész pakcsamát a főkapitányságra szállították.

A reggel hat órakor elkezdődött a rendőrségi munka a déli órákban fejeződött be.

Az előkészületek

Ma hajnali öt órakor Eliaßy Sándor dr főkapitány rendelkezése a Mosonyi uccai rendőrlaktanyában megjelent dr Sombor Schweinitzer József rendőrfőtanácsos több rendőrtörzstiszttel. Ide hívták az összes budapesti kerületvezető rendőrfőtiszteket is és szolgálatba állították a hajnali órákban Budapest egész rendőrlégénységét és tisztikarát.

Ugyancsak a Mosonyi uccai rendőrlaktanyában gyűlt össze a rendőrség politikai osztályának majdnem minden egyes detektívtagja, százhusz politikai detektív, valamint a rendőrség bünygyi osztályának, tisztikarának nagyszámú tagja, többszáz bünygyi detektívvel együtt.

Amikor ez a nagy rendőri tábor együtt állott,

zár borítékban kikézesítették a rendőrkörületi vezető rendőrtiszteknek azokat az utasításokat, amelyek magukban foglalták a belügyminiszterium rendeletét a Magyar Nemzeti Szocialista Párt be-

tiltásáról és feloszlásáról.

Benne voltak ezekben az írásbeli utasításokban azok a részletes intézkedések is, amiket Eliaßy Sándor dr rendőrfőkapitány a miniszteri rendelkezés végrehajtásánál rendőrtisztszjeinek írásba foglalt.

Mindannyian megkapták az utasítást: meg kell szállni a párt Andrássy-út 60. számú házban lévő helyiségeit, ezenkívül a fővárosban és a környéken lévő pártszervezeteket is.

Hat óra volt amikor a rendőri munka megkezdődött. — Rendőri autók száguldottak a főkapitányságról és a rendőrpáncsnokságról, elsősorban az Andrássy-út 60. számú ház elé, azután a Fő ucca 32, a Gróf Klebesberg ucca 3., az Izabella ucca 89., a Rottenbiller ucca 21., a Baross ucca 9., a Mester ucca 10., a Füzér ucca 38-a., a Bocskay-út 88., a Györi-út 1., a Thököly-út 7. számú házakba, ezenkívül még több épülethez, amelyekben a nyilaspárt helyiségei vannak.

A bombamerénylet után iratokat tüntettek el a nyilasok párthelyiségeiből

A nyilaspárt helyiségében a kora reggeli órákban csak egy-két ember tartózkodott, ezeket előállították a főkapitányság politikai osztályára, ugyanakkor megrakták a rendőri autót a párt helyiségében talált köny-

vekkel, feljegyzésekkel és iratokkal. Lényegesen kevesebb holmit találtak a detektívek a párthelyiségben, mint amennyire számítottak. A magyarazatot tudták:

amikor a dohányuccai merénylet-

Szerkesztő

A befolyt adom

HALKOLBÁS

német halgazdas

kísérletek,

etokat friss halak

tozatosabb halhu

kel lépnek meg. E

eredménye a hal

alfélek h

a hal

majd h

va fűsz

ekben eg

verik.

Ezután

száritás után

A kolbászkok

nes halizék, vag

k. Eleinte nem si

kintben kiváló

nyeket előállít

gen alapos k

lították a megfele

s a halhúskolbás

német néjelme

kkel közé

olasz

mész

nar

a Délgyümölcs

Piac u. 7. A

melle

Alkal

torták és méze

szítését felelős

lalom. Ugyanc

szedést, harisn

3 pár

Hersh

22. sz

Olt

amerikai hata

angol órá

külön. Német

rul beszél. E

kiadóba.

Különféle

Minder

varrást, fehér

vítást

3 pá

házb

kir.

lakás

A s

adásért felel

LEVENTE

donos: Tiszár

len Újság Vá

ta: Tiszántú

Lapkiadó Va

és

4 BA

D

során is megtalálták néhány olyan köztisztviselőnek a nevét, akik a legutóbbi miniszteri rendelet értelmében

nem lehettek volna tagjai ennek a politikai pártnak.
A névsorban szereplő köztisztviselők

nevét az illetékes minisztériumokkal közlik, hogy a megfelelő eljárást az illetők ellen lefolytassák.

A hivatalos jelentés

Pénteken délben a következő hivatalos jelentést adták ki:

A m. kir. belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, a m. kir. rendőrség budapesti főkapitányához, a m. kir. rendőrség vidéki főkapitányához, valamennyi m. kir. eszenőrkörületi parancsnoksághoz és a m. kir. eszenőrség nyomozó osztályához a következő rendeletet intézte:

»A Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom« címen működő politikai pártot, továbbá a legutóbbi napokban megalakult »Hungarista Párt«-ot, amelyben ugyanazok a személyek, nyilvánvalóan ugyanazokkal az eszközökkel kívánják ugyanazokat a célokat megvalósítani, s amely új párt alakítása csak a hatóság felrevezetését és a törvény kijáratását célozza, — az egyesülési szabadsággal elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló 1938. évi XVII. tc. 3. szakasza alapján, valamint az alább ismertetett tényállásra való tekintettel, a párt tagjainak az állam és társadalom rendjét és nyugalomát állandóan veszélyeztető magatartása miatt feloszlatom, további működésüket betiltom, ezen pártok bárhol található vagyonát lefoglalom, s azt a lefoglalási helyen illetékes törvényhatóságoknak inségakelőjé javára befizetni rendelem.

Ezen rendelkezésemmel a szóbanlévő politikai pártok részére esetleg megadott gyülekezési engedélyek hatályukat veszítik.

Amenyiben a szóbanlévő párt-szervezetek tagjai működésüket e tilalom ellenére folytatnák, végül szemben a fennálló törvényes rendelkezések értelmében kell eljárni.

A Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom« vezérének és szellemi irányítójának ma is Szálasi Ferenc nyugalmazott őrnagyot tekintem, aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló büntetés miatt jogerősen kiszabott büntetés hatálya alatt áll.

A rendőrbatóságok nyomozása megállapította, hogy a Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom« fekete frontja elnevezés alatt a pártban titkos alakulat létesült, amelynek tagjait nem nevükkel, hanem számokkal jelölték meg s amely szervezetnek célja karhatalmi szolgálat ellátás, nyomozati események fogantatása és terrorcselekmények elkövetése volt.

Megállapítást nyert az is, hogy a nevezett párt »Országos pártrend és pártvédelmi osztály« elnevezés alatt az egész ország területére kiterjedő olyan szervezetet létesített, amely a párt által kiadott parancsok ellenőrzését, a párt uralomra jutása esetén kimondottan állami feladatkörök ellátását és a nemzeti szocialista célkitűzések erőszakos úton való megvalósítását célozza.

Ennek a szervezetnek a tagjait árusítás esetére halállal fenyegették meg és olyan ünnepélyes ígéretre kötelezték, amely az 1938. évi XVII. tc. 1. paragrafusa második bekezdésével homlokegyenest ellenkezik.

Megállapítást nyert, hogy a Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom« tagjai a jogerősen elítélt Szálasi Ferencet nemcsak vezérüknek vallják, hanem a 9323. számú Szálasi fegy-

intézeti törzskönyvi számát fel tüntető plakettet hordanak; 3400—1938. M. E. számú rendelet következtében pártjukból kilépni kényszerült ügyvezető titkos tagok, főleg köztisztviselők részére külön jelvényt rendszeresítettek, vagyis magatartásukkal a törvényes jogszabályok kijáratására törekedtek. Szembehelyezkedtek a fennálló törvényes rendelkezésekkel oly módon is, hogy a párt tagjai nagymennyiségű és különböző szövegű illegális röpirattal árasztották el az országot, amely röpiratokban egyrészt az államberendezés rendszerének felforgatását állították oda követelésként, másrészt a legdurvább hangon igyekeztek minden tekintélyt sárbarántani azzal a céllal, hogy az állam és társadalom vezetői iránti bizalmat és tiszteletet megsemmisítsék.

A párt szervezetében hatósági bejelentés nélkül titkos politikai előadásokat és tömeges összejöveteleket tartottak.

A Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom«-nak és a párt tagjainak ezekben vázolt magatartása a törvény értelmében már egymagában is szükségszerűen vonja maga után a párt feloszlatását. Egyes párttagok azonban kétségtelenül a pártban, az állam és a társadalom rendje ellen állandóan folyó igazgatási hatása alatt, újabban olyan

A belügyminiszter nyilatkozata a feloszlatásról

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a következőket mondotta:

— Hangsúlyozom, hogy a kormánytól távol áll az a szándék, hogy alkotmányos és törvényes keretek között működő bármily politikai szervezkedést akadályozzon, vagy lehetetlenné tegyen. —

A rendőrség zár alá helyezte a debreceni Hungarista Mozgalom párhelyiségeit

Debrecenben a Magyar Nemzeti Szocialista Párt Hungarista Mozgalom tiszántúli főkerületének a Batthyány uca 24. szám alatti volt a párhelyisége. A zöldrengések pénteken délután még bent voltak a párhelyiségben és a délutáni fővárosi lapokból izgatottan olvasták a betiltásról szóló intézkedést s a Budapesti történeti eseményeket.

Hogy a délutáni órákban mi történt a Nemzeti Szocialisták helyiségében, nem lehet tudni.

Az esteli órákban azonban hatalmas stráfszekér állott meg a Batthyány uca 24. számú ház előtt és a párhelyiségből egymásután hozták kifelé a szekrényeket és irászatokat.

Már épen indulni akartak a bútorokkal, amikor a rendőrség felől több rendőrtiszt, detektív és rendőr érkezett.

A politikai osztály vezetőjének intézkedésére a szekert nem engedték tovább, hanem visszafordították.

Utána az összes bútorokat leszedték és bevitték az udvarra.

A Nemzeti Szocialisták vagyona egy fehér és barna szekrényből, valamint egy irászatból és egy

eseményekre is ragadtatták magukat, amelyek bizonyítják, hogy sem magánosok, sem hatósági közegek elleni erőszaktól nem riadnak vissza.

A Budapesti múltévi december 1-én lezajló uccai tüntetés alkalmával a párt tagjaiból kikerült tömeg ütemesen eltette Szálasi, »Hungarista államot követelünk!« jelszavakat hangoztatva és botokkal, késekkel és vasbotokkal támadt a kötelességüket teljesítő rendőrökre. Ezévi február 3-án pedig a pártnak egyes tagjai a dohányucai templomból kijövő közbiztonság élőkészítőket dobtak.

A nyomozás megállapította, hogy a kérdéses bűncselekményt közvetlenül megelőzően a tettesek a pártnak Andrassy-út 60. szám alatti központi helyiségében megjelentek, a kézigránátokat ott vetették magukhoz és onnan indultak el a bűncselekmény elkövetésére.

Mindezekből megállapíthatólag a Magyar Nemzeti Szocialista Párt — Hungarista Mozgalom«-s az általa fanatizált egyének eseményei az állam biztonságát, a társadalmi rendet, a közbiztonságot oly mértékben veszélyeztetik, hogy a párt feloszlatása és működésének betiltása nemcsak indokolt, hanem feltétlenül és halaszthatatlanul szükséges is.

Mint hogy azonban az adott esetben a pártiszervezet meleggáya volt alkotmány- és törvényellenes szervezkedésnek és törvénybe ütköző eseményeknek, ezeknek megakadályozása és lehetetlenné tétele végett kénytelen voltam a pártot a törvény rendelkezése értelmében feloszlatni.

rendes asztalból állott, amit meg akartak menteni. A rendőrség intézkedésére az uccai frontról leverték azt a táblát is, amely azt hirdette, hogy ott székel a Magyar Nemzeti Szocialisták Hungarista Mozgalomának Tiszántúli Főkerülete.

Később az udvarról beszélítették a bútorokat a helyiségbe. A Batthyány uccának a városi bérház felőli részét rendőrök állották el és a párhelyiség közelébe senkit sem engedtek. Miután az összes bútorokat betették eredeti helyére, az ajtókat lezárták és lepecsételték.

Pénteken este tehát Debrecenben is megszűntette működését a Magyar Nemzeti Szocialista Párt Hungarista Mozgalma.

A debreceni párt betiltásának híre pillanatok alatt elterjedt a városban. Az uccákon az emberek mind azon tanakodtak, hogy mi lehet az oka annak, hogy a zöldrengések pártját betiltották. Erre valószínűleg közelesen feleletet kap mindenki. A párt betiltásával kapcsolatban tüntetés nem történt sehhol sem, sőt ami a legmeglepőbb, a rendőrök megjelenése után egyetlen zöldrengést sem lehetett látni a környéken.

VÁSZON

108 EV ÓTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Elteleték a gyűjtogatásai vadolt vasgáru stakat

Bukarest, február 24. Pár héttel ezelőtt elfogták a vasgárda több tagját, akik hivatalos jelentés szerint »lángszórókat készítettek s ezekkel megkísérelték a fontos nyilvános épületek felgyújtását«. A csoport vezetője egy tényleges főhadnagy volt, aki elfogatása után öngyilkosságot követelt el. A többi bűnös felett ma hozott ítélet a bukaresti katonai törvényszék Három emenékült vádlottat vádolattékükben 8—8 évi kényszermunkára, 9 vádlottat 1—8 évig terjedő fogságra ítélt és három szabadlábra helyeztek.

Kétszerszüllet

ifj. SCHNEIDER péktől vegyen Nyil ucca 77. fiókület és Kálvin tér 3 Színház-étjáró.

Madrid és Valencia ostromára készülnek a nemzetelek

London február 24. A Franco-hadsereg nagy előkészületeket tesz a Madrid ellen indítandó offenzívára.

A madridi fronton százezer főnyi katonaságot vontak össze. Az offenzívát 900 repülőgép és 150 tank fogja támogatni.

Negrin miniszterelnök kijelentette, hogy a köztársaságiak a végösség ellenállnak. A köztársasági kormány Mexikóból négy hónapra elegendő fegyvert és lőszert kapott azonkívül Marseilleben több ható áll készen élelmiszereket meg rakva.

Párizs, február 24. A Matin liszaboni jelentése szerint Franco Valencia ellen irányuló hadműveletei szombaton indulnak meg.

A Petit Parisien értesülése szerint a támadásban

800.000 ember és 500 repülőgép vesz részt.

A nemzeti hadvezetőség arra számít, hogy gyors győzelmet fognak aratni.

Párizs, február 24. A kamara péntek délutáni ülésén Dardaier miniszterelnök az egyik képviselő kérdésére válaszul kijelentette, hogy a létfői államtanács javaslata fogja a Franco-kormány elismerését. Franciaország határára — mondotta — hat száz kilométeres vonalon érintkezésbe jutott Franco Spanyolországával s ezért tartom fontosnak, hogy Franciaország jószomszédi viszonyban éljen Spanyolország tényleges kormányzatával, amely most már Franco tábornok kormánya.

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy békésleg rendezni legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelként éhgyomorral egy felpohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

A Ház megkezdte a második zsidójavaslat tárgyalását

Budapest, február 24. A képviselőház pénteki ülésén megkezdte a zsidójavaslat tárgyalását.

Makkai János előadó ismertette a javaslatot. Hangoztatta, hogy ilyen nagyhorderejű intézkedést Európában sehol sem valószínűsíthet meg parlamentáris úton.

Fábián Béla: Zsidó miniszterelnöknek kellett jönni ahhoz, hogy ilyen törvényt hozzunk!

Az előadó ezután azt fejtette, hogy a helyzet súlyos, tehát szükséges, hogy szenvedélymentesen

tárgyalják a javaslatot. A zsidókérdés minden egyes népnek és az európai társadalomnak külön-külön belső, szociális és társadalmi problémája.

Makkai János ezután azt fejtette, hogy a zsidók a magyarság mellett különálló csoportokban, zárt telepeken éltek. A zsidóknak megittották a magyarokkal való házasságot, míg az egyéb nem keresztény elemeket kötelezték ilyen házasságok kötésére.

Vázsonyi János: Hol vannak a szerencsének leszármazottai!

A kapitalizmus kifejtése a zsidóság érdeme

Makkai János a zsidók sokézeréves városi kultúrájáról beszélt, majd így folytatta:

— A liberális gazdasági rendszerben az állami monopóliumok egy jó részét, a vasútépítést, a szeszipart a zsidóság megszerezte magának, ezekből fejlődnek ki a nagy zsidó dinasztiák. A kis zsidóság ugyanezt tette az akkor felszabadított jobbágy néppel szemben, 1867 és 1918 között százötvenezer zsidó vándorolt be Budapestre és ennek óriási hatása volt.

Fábián Béla: Tudniillik megmagyarosították Budapestet.

Erre a közbeszólásra ellentmondások hangzanak a kormányparttól, mire Fábián még egyszer közbeszól:

— A Gyapjú utcában németül játszottak.

Vázsonyi János: Nem lehet mindent hazudni.

Makkai János: A kapitalizmus fejlődő korszakában

a zsidóság valóban igen sokat és jelentőset tett a magyarság részére,

de meg kell állapítani azt is, hogy azokban az országokban, ahol nem volt zsidóság, ott is ugyanilyen nagy fejlődés volt. A zsidóság nem tudott beolvadni.

Fábián Béla: Miért? Imrédy nem olvadt be?

Makkai János: — Gazdasági életünk

Két évtizedes törekvésünk megvalósítása ez a törvény

Makkai János előadó a következőképpen fejezte be egyórási előadói beszédét:

— Ugy érzem, hogy ugyanakkor, amikor ezt a törvényjavaslatot a parlament elé terjesztjük, a magyar keresztény társadalomhoz is kell néhány szót szólnom. A magyar keresztény társadalom egy két évtizedes eszményének megvalósítását látja ebben a törvényben.

Kötelességszerűen el kell ismerni, hogy a törvényhozás honorálta az ebben a népben és középosztályban élő vágyakat,

vérfkeringését megfelelő szerződések garantálják és

nem valószínű, hogy a zsidótörvény következtében Magyarországot elviselhetetlen gazdasági megrázkódtatások érik.

— A zsidóság jövője e javaslat következtében mindenesetre tragikussá válik, de korántsem olyan tragikussá, mint ahogyan azt az érdekeltek beállítják.

Makkai János azzal folytatta, hogy szerinte a zsidóság faj.

Fábián Béla: Hányadiziglen tart a faj? Imrédy faj, vagy feleket? (Zaj a kormányparton.)

Makkai János előadó ezután egy jeruzsálemi professzor könyvéből olvas fel, amely a zsidóság Babilónia utáni helyzetét ismerteti.

Fábián Béla: Babilónia alapján akarnak itt törvényeket hozni?

Az elnök figyelmeztette Fábiánt, tartózkodjék a közbeszólásoktól.

Makkai János arról beszélt, hogy a zsidóság évezredek óta speciális foglalkozásra, a kereskedelemre nevelte magát.

Fábián Béla: Vajjon Imrédy ősei mivel foglalkoztak? Ók talán földművesek voltak? (Derűtség.)

Makkai János a továbbiakban a fajtisztaság kérdéseit boncolgatta.

Vázsonyi János: Csak a skót foxterrier tisztafaj!

ezért megkövetelheti a törvényhozás a magyar társadalomtól, hogy ebben a nemzetet átalakító munkájában teljes erejével segítse.

— Nem szabad úgy felfogni ezt a törvényt, hogy minden foglalkozási ág, minden gazdasági réteg, minden társadalmi osztály a maga önös érdekeit kívánja megvalósítani és a gazdasági konkurenciát esináló zsidóságot igyekezik, háttérbe szorítani. Ez a törvényjavaslat: a nemzet egyetemes szempontjait igyekezik szem előtt tartani.

Hungária filmszínház

MA IS d. u. 7, 9-kor
a legjobb irredenta film: a

Magyar fellámadás

Világhíradó!

Az Apollóban

Már csak 2 napig láthatók a rádió és a magyar filmek legnépszerűbb sztárjai a hangulatos magyar nótákkal és a

Havi 200 fix

pazar vigjátékkal.

Előadások 7. 9 órákor!

— Egy ilyen nagy horderejű törvény betérjesztése alkalmából minden szempontot, minden kihataást teljesen és száz százalékig vizsgálva tekinteni nem lehet. Bizzunk azonban abban hogy az a szellem, amely ezt a törvényt meghozza,

Rupert a zsidókról és németekről

Rupert Rezsőt mint a különvélemény benyújtóját illeti a szó, — enunciatálta az elnök.

Rupert Rezső: Az előadó úr maga is érzé a súlyos felelősséget, amikor ezt a javaslatot képviseli. Talán nem bántom meg az előadó urat, ha mondom, hogy

ő és családja is sokszor érezte a zsidó jósnak a kezét akkor, amikor mostoha helyzetben voltak annakidején, amikor szülőföldjüket megszállotta az idegen hatalom.

A szónok ezután arról a káros hatásról beszélt, amelyet a zsidó törvény az ország népének megosztása terén fog gyakorolni. Kiszámították, hogy

a zsidótörvény körülbelül az ország lakosságának tizenkét százalékát, 1.200.000 embert érint.

mert keresztényeket is zsidóvá nyilvánítanak. Szabad-e ezt tenni, akkor, amikor német részről a mérsékeltnek nevezhető Kussbach Ferenc is hétszázézer németről beszél, az intrazingensék pedig már egymillióan felüli németről beszélnek Magyarországon.

— Ha ez a folyamat így tart tovább, a névelmezéssel a nemzeti-ségi megosztás hívei kimutathatják azt, hogy az ország lakossága legfeljebb hatvan—hetven százalé-

A zsidóság egyik rétege beilleszkedett a nemzeti életbe

Krudy Ferenc ezután azt fejtette, hogy lényegbevágó gazdasági beavatkozásokra van szükség, a részvényjogtól egészen az adózási szabályokig, de ettől függetlenül

a zsidókérdés megoldását nem lehet mellőzni.

Szerinte ez a javaslat a magyar alkotmányosság és a jogegyenlőség elvét nem sérti.

Krudy Ferenc ezután a magyarországi zsidóság számának állandó emelkedését említé és ismerteti azokat a pozíciókat, amelyeket a zsidóság itt elfoglalt.

— A zsidóság egyik rétege — mondja — beilleszkedett a nemzeti életbe, a másik azonban nem. A régi liberális világban nem volt szabad a zsidó szót kimondani,

Kocsis Dániel tüzoltő bordatörést szenvedett a bika mentésénél

Részletesen beszámoltunk arról, hogy csütörtökön délelőtt a Somogyi Pál uca 6. szám alatti ház udvarán egy bika belesett a kútba. A bikát sehogyan sem tudták kiemelni a mély kútból s így a tüzoltókhöz fordultak segítségért.

Szolnoki Sándor tiszgyakornok parancsnoksága alatt több tüzoltő ment ki a helyszínre s a kút felett állványt készítettek, majd erős kötelet kötöttek a hatalmas állat két szarvára és csiga segítségével felhúzták.

Amikor a bikát elengedték, megva-

szigora mellett

a megértés szellemét is magában foglalja

és ha a törvénnyel kapcsolatban a jövőben egyes megoldhatatlan problémák merülnek fel, ezeken segíteni fogunk.

Ezeknek a gondolatoknak jegyében kérem a tisztelt Házat, méltóztassék ezt a törvényjavaslatot elfogadni.

A kormányparton tapsal fogadták Makkai János előadó beszédét.

kig magyar. Szabad-e ilyen körülmények között mesterségesen ki-rekeszteni embereket a magyarság köréből?

Krudy Ferenc szólal fel elsőnek a javaslat vitájában és azt állítja, hogy a mai gazdasági bizonytalanságnak a zsidókérdés megoldatlansága az oka. Amíg ezt a kérdést nem oldják meg, nincs kilátás arra, hogy meginduljunk a gazdasági boldogulás útján.

Buchinger Manó közbeszól, mire Krudy Ferenc a szocialisták-kal polemizál és azt állítja, hogy a szociáldemokraták pártrendszerre rövidesen el fog tűnni.

Meizler Károly: A szociáldemokrata pártot miért nem oszlatják fel? Tessék felosztani őket! Tessék mind a kétfelé intézkedni!

Reisinger Ferenc: Nem a hülyék gondja az!

Buchinger Manó (Meizler felé): Herr von Löwy.

Meizler Károly: El fognak tűnni!

Reisinger Ferenc indulatosan kiáltja Meizler felé:

— Eltűntök ti, hazaárulók, rohadó zsoldosok!

Darányi Kálmán elnök Reisingert rendre utasítja.

Krudy Ferenc a zsidó kapitalizmust támadja beszéde további során.

mert aki a zsidóság ellen beszélt, műveletlennek számított.

Még van rá mód, hogy a nemzeti gondolkodású zsidóság rávegyük arra, hogy a bevándorolt galíciai zsidóságtól megszabaduljanak.

Fábián Béla: Hát nem a galíciaiak ellen hoznak most törvényt?

Berg Miksa báró: De ő még nem olvasta el!

Krudy Ferenc beszéde után Darányi elnök javaslatára a Ház kimondotta, hogy legközelebbi ülést kedden délelőtt 10 órai kezdettel tartja, amelyen folytatják a zsidótörvény általános vitáját.

Ezzel az ülés délután két órákor véget ért.

dult, az állványt feldöntötte és visszahúnt a kútba, de magával rántotta Kocsis Dániel tüzoltót is.

A tüzoltók elsősorban Kocsis Dánielt mentették ki, aki erős fájdalomról panaszkodott. A tüzoltót biszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy

jobb lapockája alatt több bordatörést és belső vérzést szenvedett.

A szerencsétlenül járt tüzoltót a klinikán felvették ápolás végett. Utána a tüzoltók ismét felállították az állványt és a bikát kimentették az öt méter mély kútból.

Pénteken érdeklődtünk Kocsis Dániel tüzoltó állapota felől és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy állapota elég súlyos, de nem életveszélyes.

Magyarország aláírta az antikomintern paktumhoz csatlakozásról szóló jegyzőkönyvet

Budapest, február 24. Február 24-én a külügyminisztériumban gróf Csáky István külügyminiszter, Otto von Erdmannsdorff budapesti német követ, Hajima Matsumiya budapesti japán követ és Omeró Formentini budapesti olasz ügyvivő aláírták Magyarországnak az antikomintern paktumhoz való csatlakozására vonatkozó jegyzőkönyvet.

A komintern-elleni paktum alapokmánya Berlinben Németország és Japán között 1936 november 25-én kötött megállapodás, amelyhez Olaszország, mint eredeti szerződő fél csak később csatlakozott.

A megállapodás szerint a szerződő felek kötelezik magukat, hogy a kommunista internacionálé működéséről kölcsönösen tájékoztatják egymást a kölcsönös pédekező rendszabályokat egymással megbeszélve.

A paktum aláírása után gróf Csáky István rövid beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy

ez az egyezmény nem irányul egyetlen állam ellen sem, kizárólag önvédelemnek kell tekinteni az aláíró államok belügyeibe való beavatkozással szemben.

Német lapok méltatják Magyarországot lepesét

Berlin, február 24. Német TI: A német sajtó feltűnő formában közli a kommunista ellenes egyezményhez való csatlakozásáról s Magyarország és Mandzsukuo erre vonatkozó jegyzőkönyvének aláírásáról szóló hírt.

A Deutsche Allgemeine Zeitung megjegyzi, hogy a kommunista ellenes egyezményhez való csatlakozással mindkét hatalom megpecsételte azt a politikát, amely már korábban is meghozta gyümölcsét.

Amióta Magyarország a tengelyhatalmak iránti barátságára támaszkodva külpolitikáját abban az irányban fordította, amelyet Középeurópa és a Dunavidék politikai szervezetének Berlin és Róma által kezdeményezett újjászervezése követ, olyan aratást ért el, amelyhez sohasem juthatott volna, ha belenyugodott volna abba, hogy a Dunavidéket továbbra is beilleszték a genfi szövetség meddő és csalóka rendszerébe.

Budapest, február 24. A Kormányzó Ur Öfóméltósága péntek délelőtt kihallgatáson fogadta Hajima Matsumiya japán követet s átadta neki az I. osztályú magyar érdemrend jelvényeit.

Az aláíró hatalmak táviratban üdvözlik Csákyt

Budapest, február 24. Magyarországnak a kommunistaellenes egyezményhez való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv pénteken lefolyt aláírása alkalmával Ribbentrop német külügyminiszter gróf Csáky István külügyminiszterhez táviratot intézett, amelyben a magyar-német kapcsolatok e még szorosabbá válásának pillanatában legőszintébb jókívánatait küldi Magyarországnak szerencsés fejlődéséhez.

Gróf Ciano olasz külügyminiszter is táviratilag üdvözlölte Csáky István grófit. A táviratban hangsúlyozza, hogy az olasz kormány és nép nagyraértékeli Magyarországnak azt a döntését, amellyel még inkább hozzájárul az igazság, művelődés és rend előmozdításához.

Csangcsinghui Mandzsukuo miniszterelnöke táviratában kijelenti, hogy őszinte örömeire szorítkozik, hogy Mandzsukuo és Magyarország a kommunista internacionále ellen együtt küzdhet Japánnal, Németországgal és Olaszországgal.

Gróf Csáky István külügyminiszter ugyancsak táviratban köszönte meg az üdvözléseket.

Budapest, február 24. Mandzsukuo-nak a kommunistaellenes egyezményhez való csatlakozása alkalmából Csangcsinghui miniszterelnök a következő táviratot intézte gróf Teleki Pál miniszterelnököt:

Abból a szerencsés alkalomból, hogy Mandzsukuo csatlakozott az antikomintern egyezményhez, kommunistaellenes gyűlések tartottak az egész országban. Határozataikban kimondták, hogy a kommunizmus kártására törekedve, egységes arcvonalat fognak alkotni az egyezmény aláírásától egy új világrend létrehozására és megerősítésére. Van szerencsém húsz kommunis-

taellenes gyűlés határozatainak értelmében őszinte nagyrabecsüléssel töltöcsölni Nagyméltóságodnak és országának egész népének. Csangcsinghui.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök erre a következő választ küldte: Mandzsukuo-nak az antikomintern egyezményhez való csatlakozásával a legjobb alkalmat ragadom meg, hogy Nagyméltóságodat, mint országom ama fontos mozgalmának vezérét üdvözöljem, amelynek célja kominternelleni küzdelem. Őszinte szerencsekívánataimat tolmácsolva, igaz rokonszenvekről biztosítom Nagyméltóságodat. Legjobb jókívánásaimat fejezem ki Nagyméltóságod jólétéhez és Mandzsukuo boldogulásához, gróf Teleki Pál miniszterelnök.

Felbontották a pápa végrendeletét

Róma, február 24. Az Osservatore Romano közli XI. Pius pápa végrendeletét. A pápa minden földi javát, amelyet szerzemény, vagy adomány útján juttattak birtokába, a Szentszékre hagyta. Azt a kevés személyes holmit és pénzt, ami utánamaradt, a végrendelet értelmében szét kell osztani környezete néhány tagja kö-

zött.

Ami még maradna utánam — mondja végrendeletében a pápa — azt jótékonyági intézményekre hagyom.

A pápa ezután megnevezett néhány értékes kézszert, illetőleg művészi tárgyat, amelyekre meghatározott intézményekre, nevezetesen a vatikáni múzeumra és a vatikáni könyvtárra hagyott.

Elutazott Ciano Varsóba

Varsó, február 24. Ciano gróf és kísérete a német-cseh határig olasz különvonaton utazik, a lengyel-cseh határtól lengyel különvonaton. Boccsának rendelkezésre, Ciano a lengyel határon a lengyel külügyminiszter kiküldöttje fogadja.

Berlin, február 24. Német TI: Ciano

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS: Dr. Hajdú Lajos orvos fiú, Lajos, Szamet Jakab hitoktató leány, Veronika. Kungler István npsz. fiú, Ottó. Sági Sándor dohánkertész fiú, András. Neuwirth Gyula fehérneműkészítő leány, Magdolna. Kali István gazdasági cseléd fiú, László. Nagy Gusztáv sármunkás leány, Ilona. Vitányi József tanító, leány, Ilona. Hüse Ferenc gazdálkodó fiú, Imre. Onodi Antal npsz. leány, Mária. Nemesik József npsz. leány, Júlia. Soós István korcsáros leány, Ilona. Weisz Dávid cipész s. leány, Erzsébet. Bánkúti Vilmos máv. tiszt. leány, Irén. Suba István npsz. fiú, Sándor. Kállai István tehénész fiú, János. Oláh Károly esendő-örtérszermester fiú, Károly. Vigh Sándor npsz. fiú, Sándor. Papp István kondás leány, Erzsébet. Piko Imre bérlő leány, Erzsébet. Weiszron János fakeskedő leány, Mária. Boeckai József vásári árus leány, Erzsébet. Süttő Sándor kőműves leány, Sára. Szabó József férfi szabó s. fiú, fiú, Zoltán. Oláh Sándor npsz. fiú, Sándor. Lódi Károly csizmadia mester leány, Irén. Dobi Károly nyakkendő-készítő Timár ucca 52. leány, Mária.

ELJEGYZÉS: Kuti Kornél magánhivatalnok—Bende Vilma. Kozák József gazdálkodó—Kátana Erzsébet. Pető Gábor mipszmester—Juhász Zsófia. Szegei Sándor máv. asztalos—Kecskés Etelka. Szathmári Ferenc fm.—Lember Mária. Vanyó Jakab gazd. cseléd—Orbán Zsuzsanna. Bana János fm.—Orbán Mária. Lipót Sándor máv. munkás—Lipárdi Mária. Tóth László műszerész s.—Erdélyi Anna. Deák Elek fm.—Kovács Jullanna. Bojfi Mihály fm.—Egri Irma, Ritter József ki-

szolgáló—Ramocsa Magit. Havasi Imre szobafestő s.—Bárdos Erzsébet. Suba János fm.—Csire Irma. Már Sándor fm.—Bodnár Mária. Krausz György villanyszerelő s.—Grósz Irén. Szabó József hentesmester.—Bányai Eszter Weisz Nándor szűcs s.—Katz Livia.

HÁZASSÁG: Hajdu Péter kertész—Márton Margit. Nagy József gazdálkodó—Szilágyi Mária. Hüse József gazdálkodó—Kiss Eszter. Szoboszlai György fm.—Mezei Mária. Dr. Kiss János községi orvos—Szabó Piroška. Takács László szén- és fakeskedő—Daku Irén.

HALÁLOZÁS: Miesz Sándor ref. 63 éves. Temesvári Jánosné ref. 64 éves. Ilyés Magda ref. 2 hónapos. Halasi János fm. ref. 81 éves. özv. Györfly Gáborné ref. 66 éves. Molnár Piroška ref. 16 hónapos. özv. Szekeres Györgyné ref. 80 éves. Szakáll Jánosné ref. 71 éves. Linedfeld Ferenc kereskedő izr. 57 éves. özv. Balogh Imréné r. kat. 84 éves. Szabó Antal ny. csendőr ref. 74 éves. Sáska János ref. 66 éves. Füzö Péterné ref. 84 éves. Buglyó Miklós szegényházi apolt ref. 56 éves. Pintér Lajos fm. ref. 76 éves. Szöke Vilmos magántisztviselő r. kat. 20 éves. Fränkel Májerné izr. 87 éves.

A TETEL: **ÁLL**
OZLETE: **MEGY**
HA HIRDETÉSE: **FUT**

Független Újságban

Két éves a katonai szolgálati idő

A tényleges szolgálati idő tartamának jelentősége

A most tető alá került új honvédelmi törvény a honvédségnél két (a repülőerőknél három) évben állapította meg a tényleges katonai szolgálati időt.

A háború előtt a közös hadseregben három, a honvédségben két év volt a katonakötelezettség ideje.

A háború utáni új magyar honvédséget e tekintetben megkötötte a trianoni parancsszerződés katonai záradéka. Zsoldos hadsereget kellett tartanunk 12 évi szolgálati idő mellett.

A tényleges szolgálati idő kérdése országos jelentőségű kérdés. Nemcsak katonai, hanem nemzetpolitikai szempontból is. A tényleges szolgálati idő függvénye a katonai kiképzésnek és függvénye az ország anyagi teljesítőképességének.

A katonai kívánalom a minél hosszabb tényleges szolgálati idő. A hosszú tényleges szolgálat mellett tökéletesebb a kiképzés és miután több korosztályt von állandóan fegyverben, nagyobb a béke hadsereg is. A minél nagyobb béke létszámon tartott béke hadsereg ütőkészebb, alkalmazásra gyorsabban kész háborus hadsereget jelent. A katonai vezetés szempontjából az lenne tehát az ideális, ha az egész nemzet állandóan fegyverben állhatna.

Ez ellen azonban nemzetgazdasági és szociális szempontok szólnak, melyek a minél rövidebb szolgálati időt tennék indokolttá.

A nemzetgazdaság szempontjából ugyanis lényeges az, hogy a termelő munkától minél kevesebb ember vonjanak el és minél rövidebb időre. Ez szociális kívánalom is. A katonakötelesek munkás keze, egyrészt állandó kezesléllyel jelent az egyes családok életében, másrészt elvonja a nászülése éretti fiatalberekét a családapítástól is.

A honvédelem szükségszerű érdekeit teret-összhangba kell hozni a nemzeti élet más irányú érdekeivel. Mint sok mindenütt, itt is az egészség és a közpromiszmus segít.

A korszerű harc, a korszerű fegyverek és hadifelszerelés nem enged meg, hogy ezt a kompromiszumot 2 évű kisebb szolgálati időben keressük. A külföld és a saját megkötöttségünkre ez irányú kísérleteit ezt bizonyították. Őt hónap alatt, egy év alatt nem lehet a ma harc eszközei mellett szakképzett katonává képezni valakit. A kiképzések olyan mély és tartós nyomot kell hagyni az emberben, hogy a leszerelés utáni, hosszú tartalékviznyban eltöltött évek múltán is hadra fogható legyen, ha a komoly szükségesség újra fegyverbe szólítja.

A honlap katonájának egész embernek kell lenni. Különböző hiába a sok Jrege fegyver, harcshöz, ha nincs, aki kezelni tudja.

De nem elveszett idő a tényleges katonai szolgálat a béke élet számára sem! A honvédség nem csak háborúra készült elő. Nem csak kiképez, hanem nemzeti tevelő feladatot is végez. Az a rendszerség, az a fegyveremre, reit-re, tisztaságra, kötelességtudásra nevelés és szellemi oktatás, amiben a fiatalok fevult földműves, városi munkás vagy tanult ember katonai ideje alatt részesül, búsán kamatozik, mert a nemzet lelkét érleli övenlő nemnő, faj- és nemzetfenntartó feladatokra.

Régi, igaz megállapítás, de a jövőre is, hogy a háborút nem csak a hadvezérek, hanem a szülők, a tanítók és a kiképző századparancsnokok nevelik meg.

— Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Az éjszaka betörést követett el a katonai fogházból megszökött Kokó Nagy Sándor

Kifosztotta egy városi tisztviselő lakását

Részletesen beszámoltunk arról, hogy csütörtökre virradó éjszaka lossegéd, többszörös katonaszökevény és betörő, a helyőrség Nyugati utcai fogházából fálbontás után megszökött. A fogház őrszemélyzete a szökést csakhamar észre vette és az egész környéket átkutatták,

de az éjszakai sötétségben Kokó Nagy Sándor egérutat nyert és elmenekült üldözői elől.

A katonai hatóságok csütörtökön reggel értesítették a szökésről a debreceni rendőrség bünyügyi osztályát. A hír vétele után a debreceni rendőrség az ország összes nyomozó hatóságoknak rádiókörzést adott le, amelyben közölte a szökevény személyi adatait és személyleírását.

Pénteken délelőtt a bünyügyi osztály laboratóriumában Kokó Nagy Sándorról több fénykép felvétele készítették, amelyeket szintén megküldöttek az ország bünyügyi hatóságainak.

A debreceni katonai, rendőrségi és csendőrségi nyomozó hatóságok ezzel egyidejűleg széleskörű nyomozást indítottak a veszedelmes szökevény kézrekerítésére, mert az a kíváncsi, hogy Kokó Nagy Sándor rabruhában nem megy tovább Debrecenből, hanem mint

a múltban is betörés útján civilruhát szerez magának és úgy folytatja útját tovább.

A betörés

Ez a feltevés nem is bizonyult alaptalannak, mert péntek reggel a rendőrség központi ügyeletén megjelent dr. Mészáros Sándor városi tisztviselő, Péterfia utca 48. szám alatti lakos, aki elpanaszolta, hogy csütörtökön este 6 és 10 óra között nem tartózkodott otthon és ezen idő alatt ismeretlen tettes feszítavas segítségével feltörte lakásának ajtaját.

Lakásában összeszedett három öltöny ruháját, az összes fehérneműjét, egy pár cipőjét és a városházához történt kinevezési okiratait, amit magával vitt. A kára közel hatszáz pengőt tesz ki.

Dr. Mészáros Sándort február elsején nevezték ki a városhoz tisztviselőnek s Koko Nagy Sándor lakásából mindent elvitt, csupán doktori diplomáját hagyta ott. Ugy látszik erre már nem volt szüksége.

A bejelentés vétele után a rendőrség azonnal megállapította, hogy a betörést más nem követhette el, mint Kokó Nagy Sándor, aki csütörtökön virradó éjszaka szökött meg a helyőrség fogházából.

Mészáros Sándor dr. még azt is elmondotta a rendőrségen, hogy decemberben szintén betörték a lakására, de akkor a betörőt valami megzavarhatta munkájában, mert csak egy pár negyven pengő értékű cipőt lopott el.

Kokó Nagy Sándor decemberben még szabaddal volt és nem lehetetlen, sőt egészen valószínű, hogy ezt a betörést is ő követte el.

Igy a helyzettel már tisztában volt és most is megkísérelte a betörést, amely teljes sikerrel végződött.

Személyleírás

A debreceni rendőrség bünyügyi osztálya a szökésben lévő Kokó Nagy Sándorról az alábbi ismereteket adta ki:

Kokó Nagy Sándor 28 éves, 160 cm. magas, vállas, ovális barna pattanásos arcú, homloka közepes magas, haja gesztenyebarna és hátrafésült, szemöldöke gesztenyebarna egyenes, bajusza borotvált, orra hajlott, szája kissé duzzadt, foglalkozása asztalossegéd.

A betörő válogat a fogházakban

Kokó Nagy Sándor egyébként 1938. november 9-én szökött meg a szegedi helyőrségi fogházból. 1938. december 8-án Debrecenben Szűcs Jenő és Lugossy Dániel detektívek fogták el.

A szökevény akkor beismerte, hogy Debrecenben, Nagykörösön, Keeskeméten, Kiskunfélegyházán és Nyíregyházán több betörést kö-

vetett el. Szabó Gyula rendőrkapitány, a debreceni rendőrkapitány-ság bünyügyi osztályának vezetője kihallgatás után meg is kérdezte tőle:

— Na Kokó, tőlünk nem akar-e megszökni?

— Innen nem szökök meg, de ha bevisznek katonai fogházba, arról már nem felelek.

A rendőrségnek az a gyanúja, hogy Kokó Nagy Sándor a Péterfia-utcai betörés után átöltözött a lopott ruhába és szökését így folytatja tovább.

Kokó Nagy Sándor dr. Mészáros Sándor városi tisztviselőtől egy sötétbarna csikos, egy sötétszürke és világos drap öltönyt lopott el.

A katonaszökevény egyébként sok ismert nevű bűnözővel tartott fenn összeköttetést, de ezeket a bűnözőket a debreceni rendőrség az utóbbi időben sorra elfogta. A veszedelmes betörő valószínűleg Debrecen már elhagyta és valahol a környéken sorra elfogta. A nyomozó hatóság oly értesülést kapott, amelynek alapján a katonaszökevényt közelesem sikerül kézrekeríteni. A nyomozás széles körben folyik.

Ragyogó szép női divat

modellcipők megérkeztek

P 12-90 egységárban

Neumann Cipő

Svetits palota.

Takarékossági tag.

Építőmunkás küldöttség a főispánnál

Adókedvezményt kértek építkezésekre — 3 milliós közmunkát jelentett be a főispán

Tegnap délelőtt az építőmunkások szakszervezete megbízásából Kiss János csoport elnök és Kovács János szakitkár vezetésével hattagú küldöttség jelent meg Lossonczy István főispánnál.

A munkás küldöttség nevében Kiss János és Kovács János az építőipari munkaalkalmak mielőbbi megindítását kérték. Az építőmunkásság nyomora nagyon kiáltó és éppen ezért sürgős intézkedéseket kívánnak. A küldöttség tagjai rámutattak arra a körülményre, hogy

a pénzügyi hatóságok megvonták a tatarozások adókedvezményeit, vagy legalább is csökkentették azokat.

Továbbiakban a fegyvergyakorlatra az ősszel bevonult szezonipari munkások megsegítését kérték, mert az érdekeltek rendkívül nagy nélkülözések közepette élnek.

A főispán a küldöttségnek adott válaszában utalt arra, hogy hivatalos számítások szerint

az idén 3 milliós pengő közmunka indul meg Debrecenben.

Az Alföldi Takarékpénztár, különböző tatarozási munkálatok, tornacsarnok kibővítés, csatornázási és burkolási program keretében gondolja a főispán

ezt a munkaprogramot megvalósítani. Az adókedvezmény tárgyában intervenciót ígért a legsürgősebben az érdekeltek minisztériumokban. A fegyvergyakorlaton résztvettek családtagjainak megsegítését a szociális ügyosztály kivizsgálni elrendelte.

A munkásküldöttek a gyógyászati felépítéséről érdeklődtek a továbbiak során a főispánnál. Lossonczy István főispán kijelentette, hogy

az idén nem épül meg a gyógy- szálló,

mert azt csak 1940-ben szándékoznak megépíteni. A munkásvédelmi törvények betartását kérték még a szervezett munkások a főispántól. Utaltak arra, hogy ha a nagyobb építkezéseknél a munka menete sürgőssé válik, úgy ne túlórázásokkal, hanem két nap-szakos váltott munkamenettel oldódjon meg ez a probléma, mert így a több munkás alkalmazásának elve is biztosítva van.

A főispán válaszában kijelentette, hogy

a közigazgatásnak szívéen kell viselni a munkás törvények betartását és elismerte, hogy az építőipar 8 órás munkanap elől kitérni ma már nem lehet.

Varga József a helybeli kőfaragó

munkások foglalkoztatását kérte még a főispántól. A munkásság most már a munkaalkalmakat és az ebből fakadó kenyeret várja!

Eddig 60 ezer öreg mezőgazdasági munkás reszesül nyugdíjban

A mezőgazdasági öregségi biztosítás törvénye egyike volt azoknak a népjóléti reformoknak, amelyet a törvényhozásnak minden pártja örömmel támogatott, sőt nem volt olyan képviselő, aki a törvény megvitásánál jóval többet ne akart volna adni az öreg mezőgazdasági munkásnak, mint amennyit a kormány tervez. A képviselőházban elhangzó kifogások ma is megállnak a törvénnyel szemben, magas a járadékot biztosító 65 éves korhatár, alacsony a havi 5 pengős járadék és igazságtalanul vesztik el befizetett járulékaikat azok a mezőgazdasági munkások, akik életük folyamán önállógazdákka válnak. Az Imrédy-kormány az államháztartás nehéz helyzetével okolta meg, hogy nem ment túl a törvény eredeti keretein, de éppen a gyakorlati tapasztalatok alapján meg kell állapítani, hogy ez a törvény akkor lesz igazán szociális olajcsepp, ha azt legalább a fenti kívánások tekintetében erőteljesen kiterjesztik.

Addig is örömmel lehet elkönyvelni, hogy még ezzel a sovány törvénnyel is óriási lépés történt a mezőgazdasági munkásság szociális gondozása terén. Megtörtént az első lépés, amit jelentőségében csak most, az öregségi biztosítás első hónapjának lezárásával lehet felmérni.

A mezőgazdasági munkavállalók jelentkezése okt. végén (jan. elejei hatálya) 55 ezer jelentkezésből már 48 ezer megkapta öregségi járulékát. Ezidőszereint 69 ezer az igénylők száma és körülbelül 60 ezer öreg mezőgazdasági munkás kapja már ezek közül a járadékot.

Ezek között a számadatok között óriási munka rejtezik. A jelentkezések és azok feldolgozása, amelyek a falpen a mozgósítás idején kezdődtek és pen amozgósítás idején kezdődtek és hogy alig hét-hónap alatt januárra már 55 ezer aktát el lehetett intézni, az nemesak hatalmas hivatalbeli erőfeszítésről, de az iratokot elbíráló hatóságok dícséretes szociális érzékéről is tanuskodik. Az öregségi biztosításra a legstürűbben az Alföldről, a Duna-Tisza-közérről jelentkeztek, valamint a tiszántúli részkről. A dunántúli déli részkről és egy-két északi megyéből 10-12 százalékkal kevesebben. Ha az öregségi kataszter-felvétel teljesen elkészül, körülbelül 70-75 ezer öreg mezőgazdasági munkás reszesül majd abban a nagyon-nagyon megérdemelt öregségi járulékból, amelynek összegét a népjóléti cél érdekében hamarabb fel kell majd emelni.

Víg színház

A gyönyörök, a szenvedélyek, a bűnös szerelem izgalmas francia világfilmje:

Asszonyok a börtönben

Francis Carco regénye.

Főszer.: Vivian Romance.

Kizárólag 16 éven feüliek részére bemutató ma!

D3 B4

B4 D3

Vasárnapi Istentiszteleti rend

A református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Soós Béla, ág. Csutoros Sándor, délután 5 órakor dr. Lencz Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Farkas Pál, ág. dr. Lencz Sándor, délelőtt 11 órakor prédikál Uray Sándor, ág. Szesen László (külön kelyhes úrvacsoraosztás), délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Bartha T., ág. Tamás Ferenc, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Tamás Ferenc, ág. Kiss Antal Jenő. — 5 órakor vallásos ünnepély Kolozsvári Kiss László. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ág. Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál d. H. Kiss Géza, ág. Márki Kálmán, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szilágyi László, ág. Kovács József, délután 5 órakor Fentős Tibor th. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Mezey Béla, ág. Orosz János, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Dancsházy Sándor, ág. Kiss Lajos, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor prédikál Kutasár Ferenc. — Nyulai áll. iskolában délelőtt 10 órakor prédikál Ács Mihály, ág. Pataky László. — Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Téglavetői gyűl. házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka-telepi olvasókönyvben délután 3 órakor Szilágyi László. — Olajútói imaházban délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy-kórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. Tanyai istentiszteletek: Hegyesen délelőtt 10 órakor Hézer Zoltán. — Elepen délután 2 órakor Hézer Zoltán. — Pacon délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. — Pallagon délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Halápon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Állóhegyen délelőtt 11 órakor László L. Elek. — Píphégyen délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Levente istentiszteletek: Nyilastelepen fél 9 órakor Heretek Antal. Halápon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. Bánkon délután 2 órakor Bíró Béla. — Nyilastelepi Gyülekezeti Házban délelőtt 10 órakor nem úrvacsorázóknak prédikál Borbély Béla. — Gyermekistentiszteletek: Homokkerten fél 9 órakor Kovács József, Károli G. téri templomban 8 órakor. — Ifjúsági istentiszteletek: Károli Gáspár téri templomban délután 3 órakor leányoknak, délután 4 órakor fiúknak. — A Szent Anna uccai római katolikus plébániatemplomban és kápolnában rendes vasárnapi miserend. Misekedetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertszégekben és kápolnában: Csapókertben Kummergruber Emil csopói tanácsos, Nyilastelepen Kiss László, Homokkerten dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Szoboszlai úti elemi iskolában Szücs Ferenc, Augusztia szanatóriumban Horváth István, Pallagon dr. Báltky Miklós rendházfőnök, Zita árvaházban Hess Ödön, Macson Faragó László, Hajdúsámsomban Novák Gyula, Klinikán Béres Endre és László Miklós. — Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor egyházi énekóra a középiskolások ifjúság részére. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor böjti ünnepi istentisztelet úrvacsoraszóval. Predikál és úrvacsorát oszt Pass László. — Este 5

órákor gyülekezeti istentisztelet. Predikál Pass László. — Lutherisztelet közgyűlés. Vasárnap délelőtt az evangélikus egyházközség közgyűlést tart a tanásteremben az 10 órai istentisztelet és úrvacsoraszó után.

A görög katolikus templomban reggel 7-kor reggeli istentisztelet, délelőtt 8-kor diákmise, délelőtt 9-kor katonamise, délelőtt 10-kor nagy szentmise szentbeszédrel, délelőtt háromnegyed 12-kor csendes szentmise, délután fél 4-kor vespere és utána ájtatosság szentbeszédrel és szentségimádással. A nagyböjt minden péntekén délután 6-kor rózsafüzér ájtatosság, fél 7-kor szentbeszéd és utána szentségimádás.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaórákat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-8-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7-8-ig biblióra, pénteken este 7-8-ig imaóra.

5000 kitűnő tenyészállat lesz a mezőgazdasági kiállításon

Amint közzétük már, a március hó 22-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatesportjába a bejelentési határidőig az utolsó évekhez hasonló nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. Mivel a jöminőségű tenyészállatok iránt megfelelő kereslet van, a kiállítás rendezőse úgy határozott, hogy a kiállítás összes főtárlatváltás alkalmából. Előreláthatóan a bemutatandó tenyészállatok nagy részét a kiállításon értékesíteni lehet majd, annál inkább, mert az előzetes szigorú és szakzerű minőségi ellenőrzés következtében csupán olyan nagyobb tenyészértékű állatokat hoznak fel a kiállításra, amelyekre a hazai állattenyésztés továbbfejlesztésében nagy szerep vár és irántuk a keresébe fejlett állattenyésztési vidékekről is megfelelő érdeklődés mutatkozik. Az utóbbi években már nemcsak a tenyészetek cél tudatos fejlesztésére törekvő magántenyésztők vásárolnak szívesen a budapesti kiállításon eladásra kerülő kiváló tenyészanyagból. A köztenyésztés számára a múlt esztendőben a szarvasmarhák csoportjában történt vásárlások az egész forgalomnak kétharmada rugtak, annak jeléül, hogy az érdeklét kistenyésztők is mindjobban rájöttek arra, hogy a budapesti kiállítás kapcsolatban nyújtott különféle hitel-, ár és szállítási kedvezmények mellett viszonylag olcsóbban szerezhették be a megbízható jöminőségű és tenyészértékű állatokat.

A visszatért felvidéki területek nagyobb számú apaállatszükegletére való tekintettel a kiállítás előreláthatóan élénk keresetre lehet majd számítani a megfelelő áru állatok iránt.

A bejelentésekből és a minőségi felülvizsgálatok eredményéből örömmel állapíthatjuk meg, hogy az idei kiállítás az előző évekhez hasonló kiváló minőségű tenyészállatok fognak szerepelni, bizonyosságát annak, hogy a tervszerűen irányított tenyésztő munka évről évre szép és jó eredmények elérését teszi lehetővé, mire méltán büszké lehetnek nemcsak a munka részesei, hanem az egész ország is. Örömmel közöljük, hogy szerepelni fog a kiállítás között a Kormányzó Úr Öfömlőtsége kenderesi gazdasága 3 igen jó telivér szimmentáli bikával, valamint kitűnően fejlett mangalica kanokkal.

A kiállításra véglegesen elfogadott állatlétszám kerek számokban a következőképpen alakult: 1600 meleg- és 30 hidegvérű ló, 780 telivér szimmentáli, szimmentáli és pirosstarka, 20 borzderes, 110 magyar és 25 marename-magyar marha, 1100 mangalica- és 450 hússertés, valamint 700 juh, ezenkívül közel ezer báromfi és házinyúl, valamint többszáz kutya fog szerepelni a kiállításon.

A megmérgezett város

Írta:
S. de Saintmurget

Fordította:
Borbíró Lóránt

(31)

Tíz perc és megvolt a haditerv. A kapitány volt szakasza: tizenkilenc ember, baráti összejövetelt tart az egyik vendéglőben. Minden öt percben felhívják a kapitány lakását. Ha nem jelentkezik, abban a pillanatban útnak indulnak. A kapitány uccájából három uccatörök nyílik. Öt-hat ember elállja a kijáratokat. Felszerelés: revolver és kézigranát.

Aznap az utca úgy nézett ki, mintha senki sem lapult volna meg egy ablak megett fegyverrel a kezében. Pedig Adams ezt tette. Ott ült egy ablaknál, előtte a kályha vas ellenzője és leste, mi történik kint az éjszakában. A kapitány a telefon mellett ült, mely alig hallott, amikor minden öt percben megcsendült. Virágoeska vízszint a vaskályha mellett üldögélt. Ugy nézett ki a szoba, mint egy ostrom alatt lévő ház, vagy várpince.

Egyszer csak a felügyelő fojtott hangon megszólalt:

— Vigyázat! Kezdődik...

Adams rögtön tudta, hogy miről van szó. A telefon nem eszengetett az ötödik percben. Összehúzódy: lesett a kertbe, mert az utca felől nem is várták a támadást.

Minden esendős volt. Egyszer azonban hirtelen egy alakot látott. Megmarkolta a fegyvert. Fogalma sem volt arról, honnan és hogyan éri őket a támadás. Gáztól nem kellett tartaniuk, mert mindent alacsony átvízű ártak, csak az erőszakról lehetett szó.

Hirtelen váratlan robbanás rázta meg az ajtót. Mindannyian csaknem megsüketültek. A kapitány felhördült:

— Kézigranát!!

Látszott, hogy nincs sok út a menekvésre. A banda egyszerű, de hatásos módszert választott: kézigranátokkal vetni véget a dolgoknak. Két-három kézigranát és nincs többé élő ember a szobában. A kapitány villámgyorsan ugrott be a fürdőszobába, magával rántva Virágoeskat is. Adams ész nélkül követte őket. Alig érték be, már hallatszott a második számú robbanás. A szobában nem igen maradt épen semmi sem.

Egyetlen út maradt a menekülésre: ki a kertbe! A kapitány felrántotta az ablakot, de abban a pillanatban golyó vágott mellette a falba. Ujabb golyó füttyült és Schwartz kapitány széttört karra zuhant ki az ablakon, amelynek fellépett a párkányára.

Adams tetetellenül maradt a szobában. Kicsi fürdőszoba volt, melynek egyetlen ablaka a kertre nyílt, kijárat nem volt belőle sehol sem. Halálra voltak itélve. Revolveréhez nyúlt, aztán vállat vont: kézigranáttól meghalni nem fájdalmas halál. Megölte Virágoeskat, aki remegve bűjt hozzá, megkereste a sötétben száját és megcsókolta. Egy hangot sem szót.

Kint a kertben hirtelen lövések dördültek. A szolgálati fegyver nehéz hangja sivitott végig a csendes kerten, mely körül már ébredni kezdtek a lakók. Adams az ablakhoz ugrott. Egyetlen fegyver szólott, de minden dördülésre jagatás volt a válasz. Habozás nélkül kiugrott az ablakon, hogy a kapitányt megkeresse. Azonban Schwartz kapitánynak se híre se

hamva nem volt az ablak alatt.

Csendesen dördültek a szolgálati fegyverek lövései. Aztán egyszerre a másik oldalon is megszólaltak a fegyverek. Elnéparanszó hangzott fel, Adams megismerte a kapitány hangját. Hasoncsúszva próbált a hang irányába közeledni, állandóan a rendőrségi indulót füttyülve. Nemsokára meghallotta a választ és pár pillanat múlva már ott hasalt a kapitány mellett. Minden bokor megett rendőrök voltak. Félkörben vettek körül egy sarkot az udvar végében.

A kapitány szaggatottan magyarozott:

— Nem sebesültem meg, csak levágtam magam. Egy golyó horzsolgt ugyan, de rossz lövők. Tíz alá vettem a kijáratot, legalább három ember ott maradt. A magas körkerítésen nem igen tudnak át-mászni.

— Hopp! — kiáltott az egyik rendőr s következő pillanatban két fegyver is megszólalt. A magas, jó két és fél méteres kerítés tetejéről egyszerre két golyó szedett le egy felkapaszkodott embert.

— Be vannak zárva. A rendőrök nagyszerűen jöttek. Még mielőtt engem ártalmatlanná tehettek volna, elállták a kijáratot.

Oldalról megint megszólalt egy fegyver. Jajkiáltás kísérte. A kapitány odakiáltott:

— Adjátok meg magatokat!

Abban a pillanatban három golyó a vágódott a hang irányába.

— Egyetlen dolog agaszt — mondotta a kapitány. — Ezeknek kézigranátjuk is lehet még.

Adams hirtelen megdermedt, aztán villámgyorsan lött. Egy ember, aki felemelt kézzel emelkedett fel, felordított, kezéből kiesett a benne tartott nehéz tárgy s a következő pillanatban fülsiketítőrobbanás hallatszott. A kézigranátosnak eltalálta a esuklóját s a granát a banditák között robbant fel.

— Roham! — üvöltött fel a kapitány.

A következő pillanatban meglevenedtek a bokrok, rendőrök rohantak a robbanás színhelye felé.

Még mielőtt a banditák észbekaptak volna, mindannyian meg voltak bilineselve. Az utcán összegyűlő bábészkodók már csak azt látták, hogy a mentőautóba és a rabszállító kocsiába embereket raknak fel.

Tizenhárom banditát szedtek össze, ötöt halva. Kettőt a kapunál ölt meg a kapitány golyója, harmat a kézigranát. A tizenháromból egy sem volt helybeli. Csupa idegenből összeszedett csirkefogó.

Mosolyogtak, amikor elfogták őket. Az egyik megjegyezte:

— Mondtam, hogy pehhes szám a tizenhárom.

Egyik sem akart vallani. A kapitány vállat vont.

— Gyerünk a harmadfokú valatással.

Az öt legegészségesebbnek látzó embert lefektették egy-egy celloban, aztán a kapitány vízesvedret tétetett a fejük felé. A vedren kis lyukat fúrtak. A banditák röhögni kezdtek.

(Folytatjuk.)

Hogyan választják a római pápát?

Március 1-én üi össze a pápaválasztó gyűlés

Most mindenkit érdekel a kérdés, hogyan választják meg a pápát? Évszázadokon keresztül alakultak ki a szokások, a választási formák, a joggyakorlatok, amik az új Corpus Juris Canonici-ban, az egyház új törvénykönyvében törvényerőre emelkedtek a legutóbbi négy pápa, XIII. Leó, X. Pius, XV. Benedek és a most elhunyt XI. Pius pápa rendelkezései alapján. Az elhunyt pápa rögtön trónralépése után kiadta »Cum proximo« kezdetű rendelkezését a pápai választásokkal kapcsolatban, mely szerint

a pápaválasztó gyűlekezet, a konklávé összehívását legkésőbb az egyházfő elhalálása után tizennyolc nap múlva kell összehívni.

O'Connell bíboros, bostoni érsek, a régi terminus szerint nem tudott időre megérkezni és így a legutóbbi pápaválasztásnál ezt a tekintélyes amerikai bíborost nem engedték be a konklávéba.

Most a pápaválasztó gyűlést március elsejére hívták össze. Jelenleg útban vannak az amerikai bíborosok Róma felé és útban van az örök város városba O'Connell is, akinek súlya és tekintélye most mérhetetlenül nagyobb, mint a múlt pápaválasztásnál volt, mert a bostoni érsek most feje az áldozóbíbornoki rendnek és mint ilyen, egyik legfőbb intézője az egyház ügyeinek, a »sedes vacante«, — a székiüresedés idején, másik két bíbornoki rend és pedig a püspök bíborosok rendjének di Pelmonte kardinális s a szernan bíborosok rendjének Caccia Dominoni bíboros vezetése alatt álló testülete mellett. — A székiüresedés esetén ugyanis a bíborosok általános kongregációja intézi az ügyeket, a teljes testület, amelynek képviselői a három bíborosi rend fejei.

A végrehajtó hatóság viszont a camerleone-bíboros, az egyházvezető kamarása, aki jelenleg Prchala bíboros, a volt pápai államtitkár, akinek hivatali méltósága a pápa belső munkái pillanatában megszűnt.

A pápát a konklávé választja meg. Ez a furcsa latin-olasz szó a pápaválasztó bíbornoki gyűlekezet nevével jelenti. Jelenleg

jelenti a most élő 62 kardinális gyűlekezetét, akik az elírt jogszabályok szerint összeülnek, megválasztják az új pápát.

A konklávé név a latin »cum clave« elnevezésből származik, amely kifejezésnek tényleges alapja az, hogy a bíborosokat a Vatikán harmadik emeletén levő konklávé helyiségében, megfelelő lakosztályokban tényleg elzárják a külvilágtól, nemcsak a lakosztályokat felezzék el egymástól, hanem az ablakokat is ráccsal borítják be, ezentúl is,

ígyen nagy az elővigyázat, — hogy a szavazók semmiérvé nem érintkezzenek a külvilággal.

Minden bíboros egy kísérő papot és egy személynél szolgát vihet magával, igen ritka esetben engedik meg, hogy súlyos betegségére való tekintettel a beteg háziorvost vigyen magával, aki ezután

csak az orvosi feladatokat látja el, a pápaválasztó bíborosok, Pápa előtt a konklávéban hátrébb, senki gondoskodnak gyóntatótyúk-

ról és világi orvosokról is, akiket mindenben kötelez az elzártság szabálya.

A konklávé a vatikáni Szent Pál kápolnában »Veni Sancte«, — szentmise és eskütétel vezetése alatt. Ez még délelőtti történik meg, a teljes elzártság este hét óra tájban történik meg, amikor megkezdődik az igazi választás.

Amikor a csengők felharsannak, mindenkinek, aki nem oda tartozik, el kell hagynia a konklávé területét és megkezdődik a szent fogság ideje, amelynél zártabb és óvatosabb — ne essék itt szentségtelenség a kifejezésen — egy modern börtön sem lehet. A konklávé marsallán kívül az örök egész se-rege vigyáz, hogy a konklávé zárt berkeibe madár se repüljön be és madár sem repüljön ki.

A szavazás módja példája lehetne bármelyik demokratikus hatalomnak.

Ily tökéletesen a titkosságot és az egyenlőséget sehol sem oldják meg, mint a pápai választásnál.

A választócédula maga hármas beosztású. Felül a szavazó nevét, közepén a szavazó jelöltjének nevét, alján a szavazó bíboros jelmondatát és sorszámat tartalmazza és úgy hajtható össze és pécéltelhető le, hogy csak a jelölt neve látszik.

A bíbornokok naponta négyszer járulnak a Sixtus-kápolna oltárán elhelyezett urnához, hogy szavazatukat leadják.

Mielőtt azonban leadnák a szavazatukat, rövid imát mondanak, — majd hangosan elismélik a választási esküt és csak így helyezik el a szavazatot. A szavazatok összeszámlálása az összes bíbornokok jelenlétében történik meg, — mielőtt már a kijelölt három választási biztos megvizsgálta a borítékokat és pécézteket. A legtökéletesebb és a legaggodalmasabb emberi számítás szerint itt nem hogy csalás, — hanem még a legkisebb hiba sem fordulhat elő.

A választáshoz kétharmad többség szükséges. Ha nincs meg a többség, a szavazólapokat nedves szénába kötik és elégetik.

Ennek fekete füstje emelkedik fel abból a kályhából, amelynek hosszú kéménye magasan kiemelkedik a vatikáni épületek fölött. — A füst színére várnak a rómaiak és a világ minden részéből összegyűlt zarándokok napokon át a Szent Péter előtt.

Amikor azután elérték a szükséges többséget, akkor már nem tesznek szénát a papírlapok közé, akkor fehér füst száll fel és Róma megtudja, hogy új pápája van.

A mostani pápaválasztásnál is következtesen fogják követni ezt az ősi szertartást, de a modern kor követelményeinek megfelelően, a szavazás eredményének megismerése után rádiószózzal fogják közölni a világgal a pápaválasztás eredményét. Az új találmány, a rádió el fogja fújni a füstöt.

Benn a Vatikánban közben fontos és nagy események történnek. A három bíborosi rend feje az új pápa elé megy és a püspökbíboros vagy ha őt választották pápának akkor a presbiter-bíboros, vagy a diakónus-bíboros

tisztelettel megkérdezi, hogy elfogadja-e a választást? Ha igen a felelet, akkor az új pápának meg kell mondania, hogy milyen nevet vesz fel.

Amikor ez megtörténik, akkor a bíborosok trónszékei felett leomlanak a baldachinok, a mennyezetek, amelyeket mindaddig alkalmaznak, amíg a székiüresedés idején a bíborosok általános kongregációja gyakorolja a tényleges egyházi végrehajtói hatalmat. Majd meg jelenik a Szent Péter templom erkélyén az első szerep-bíboros, — most talán majd Caccio Dominoni és kihirdeti a pápaválasztás eredményét:

Nagy örömet hirdetek nektek, van pápánk, X. Y. úr, aki a... nevet vette fel.

Volosinék ellenálltak Prchalának — lezárták a határt és megszüntették a katonaulókon az élelmiszer és teherszállítását

Az Ungváron megjelenő Kárpáti Magyar Hírlap írja a következőket: A ruszinföldi belállapotokról újabb olyan értesüléseket kaptunk, melyek forradalmi jelenségeket árulnak el. Az egyenruházott terrorszervezet tagjai az utóbbi napokban ellenálltak Prchala intézkedéseinek, mire a tábornok-belügyminiszter lezárta a román határforgalmat, és megszüntette a katonai teherautókon az élelmiszer-szállítást.

Volosinék erre Prágában intervenáltak Prchala önkényeskedése miatt. Prága visszautasította az intervenciót és papírozásra szolgáltatta fel az ukrán kormány és a Sic-vezérkar tagjait. Két napig tartott ez a feszültség mely már-már kirobbanással fenyegett, amikor Volosin kiadta a jelszót: teljesíteni Prchala utasításait! Erre a tábornok megnyitotta újra a határokat és forgalomba helyezte az állami teherautókat is.

Hivatalosan tudomására hozták a tábornok-miniszternek, hogy a Sic-gárda kerülő úton nagymennyiségű lőfegyver- és robbanószerekhez jutott.

Prchala parancsára egész Ruszinszkó területén megkezdődött

a fegyverek után való kutatást!

A csendőrpátrulok járják a községeket és minden házat átkutatnak. Az első jelentés szerint

tizenhat ruszin községben háromszáz katonai fegyvert és nagymennyiségű kézi gránátot foglaltak le.

Visken és Técsön a Sic-gárda tagjainál többszáz revolvért és fegyvert találtak melyeket a csendőrség elkobzott. Köztudomású, hogy a Sic-gárda megbízható tagjai kaphatnak csak fegyvert a katonai parancsnokság beleegyezésével.

Prchala erőyes fellépése a terroristák körében nagy elkeseredést váltott ki.

Erősödik a német befolyás, a Sic Révaj ellen küzd

Besztercebánya, február 23. Az »Új Hírek« írja: Besztercebányán az elmúlt néves esztendőben nem volt rózsásnak nevezhető a magyarok élete. A sovinizmus sokszor sértette meg az őslakos magyarságot. Ezért

a besztercebányai őslakosság mindvégig az autonomista szlovák néppárt oldalán harcolt a városi képviselőtestületben.

A kilenc képviselőtestületi tag egy emberként állt a Hlinka-párt mögött. Így sikerült a polgármesteri tisztséget a szlovák néppárt részére biztosítani.

Mégis az utóbbi időben már többször előfordult, hogy a fiatal, türelmetlen elemek minősíthetetlen módon intéztek kirohanást az őslakos magyarság ellen.

Az elmúlt napokban egy őslakos polgár beszélgetett egy helybeli állami tisztviselővel — magyar nyelven. — A kért felvilágosítás után barátságosan elbeszélgettek. Egy a közelben settenkedő fiatal ember ekkor odalépett az őslakos polgárhoz és felszólította, »tartózkodjék a provokáló magyar beszédétől, mert türelmetlen, meddig fognak még itt magyarul uगतin«.

A ruszinszkói belállapotokkal foglalkozik újra az európai sajtó. A Times megállapítja, hogy a német befolyás egyre erőtelje-

Elsőrangú keresztény eladó segédeket több éves gyakorlattal, férfi confektiós szakmából azonnali belépésre keresek Vágó Sándor

Nemsokára megjelenik az erkölyen az új pápa is, aki először oszt »Orbi et Urbi« áldást, vagyis megáldja a Várost és a világot... Így választják meg az új pápát...

Prchala parancsára egész Ruszinszkó területén megkezdődött

a fegyverek után való kutatást!

A csendőrpátrulok járják a községeket és minden házat átkutatnak. Az első jelentés szerint

tizenhat ruszin községben háromszáz katonai fegyvert és nagymennyiségű kézi gránátot foglaltak le.

Visken és Técsön a Sic-gárda tagjainál többszáz revolvért és fegyvert találtak melyeket a csendőrség elkobzott. Köztudomású, hogy a Sic-gárda megbízható tagjai kaphatnak csak fegyvert a katonai parancsnokság beleegyezésével.

Prchala erőyes fellépése a terroristák körében nagy elkeseredést váltott ki.

A cleresi várkastély leégett

Párisból jelentik: Rouen közelében kigyulladt és teljesen leégett a cleresi világhírű várkastély. Az épület igazi remeke volt a renaissance építőművészetnek. Tulajdonosa, Delacour, szenvedélyes állatbarát és a várkastély parkjában rengeteg vadállatot gyűjtött össze. A kastélyt és az állatkeretet évről-évre a turisták ezrei látogatták. A várkastélyban lévő nagy értéket képviselő műkincsek is elpusztultak, a vadállományban azonban nem esett kár.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:
»Megváltó, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — »Tiszac, Magoss Gy. tér 9. Telefon: 24-52. — »I. Rákóczy, Külsővásiúrtér és Miklós uca sarok, Telefon: 23-43. — »Sztankay, Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

— A Légoltalmi Liga f. hó 26-án, vasárnap délután fél 4 órakor a Hadirokkantak Egyesületének (HONSz) hivatalos helyiségében (Kossuth u. 41.) »Ismeretterjesztő előadást tart. A hadirokkantak, hadiárva, hadiözvegyek, hozzátartozók és az érdeklődő nagyközönség részére. — Semmiféle belépődíj nincs.

— Halálraégett egy 87 éves asszony. Székeshérvárról jelentik: A Havranek József utca 43. számú házban öz. Gaál Józsefné, Töke Anna 87 éves asszony lefekvéshez készülődött és lámpát akart gyújtani. A gyufa égő feje kipattant a kezéből és az ágyra esve, felgyújtotta az ágyneműt. Az öregasszony ijedében utánakapott, elesett, nem tudott többé felkelni és az égő ágyon halálraégett.

— A petrezselyem áldásai. Newyorkból jelentik: Egy amerikai egészségügyi folyóirat, a Health Culture érdekes cikket közöl a petrezselyem fontos szerepéről az egészség megővésében. A petrezselyem a szervezet egyik legértékesebb vérképző tápláléka. Ennek oka az, hogy a petrezselyem vastartalma rendkívül nagy. A szervezetnek éppen olyan szüksége van a vasra, mint az oxigénre, mert a vérben levő vas teszi képessé a vért arra, hogy az életet jelentő oxigént a szervezet minden részébe eljuttassa. Ez olyan fontos feladat, hogy a természet az ember testében levő vasat szinte teljes egészében a vérnek juttatja. Ha az oxigénellátás bármilyen okból megszakad, az élet lángja kialszik. Ha a vér vastartalma 50 százalékkal a normális alá süllyed, az ember vérszegénnyé válik, mert a vér nem tud elég oxigént juttatni a szervezet különböző részeibe, hogy az oxigén azután elégséges a káros melléktermékeket. Ha ezek nem érnék el, akkor leülepednek a sejtekben és a legkülönbözőbb zavarokat okozzák. Az emberiség ősidők óta ismeri a petrezselymet. — Galenus, az ókor nagy orvostudósa már Kr. u. 164-ben azt írja róla, hogy: »a petrezselyem a leggyakoribb táplálék, kellemes és jót tesz a gyomornak. Ma is sűrűn használják, de inkább csak mint díszítést, hogy más ételeket vonzóbbá tegyen. Vannak, akik kevés petrezselyemmel ízesítik a salátát, néha pedig levelekhez is használják, de csak igen kis mennyiségben, holott a petrezselymet úgy kellene enni, mint például a parajt vagy a fejesalátát.

Érdekes újravételei per a debreceni törvényszék előtt

A sikkasztás miatt két és fél évi fegyházra ítélt OTI pénzbeszedő ártatlanságát igyekszik bizonyítani

Évekkel ezelőtt az OTI alkalmazásában állott Gombácsi György pénzbeszedő, aki ellen sikkasztás címén eljárás indult, mert a vád szerint Zavilla Dénes tisztviselővel együtt elulajdonította a befizetett összegeket. Gombácsi az eljárás során mindvégig ártatlanságát hangoztatta, de a bizonyítékok elene szölk és

elítelték két és fél esztendei fegyházra.

Azóta már kitöltötte büntetését, de továbbra is igyekezett bizonyítani ártatlanságát. Újravételei kérelmet nyújtott be és ennek alapján a törvényszék új vizsgálatot rendelt el. — Pénteken tartották meg az ügyben az

— Mandsukuo esatlakozott az antikomintern egyezményhez. Tokióból jelentik: Pénteken Hszinkingben Németország, Olaszország, Japán és Mandsukuo képviselője aláírta Mandsukuo-nak a kommunistaellenes egyezményhez való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvet.

— Nem forog már a szélmalom vitorlája... Karcagról jelentik: Az 1900-as évek elején még virágzó ipar volt a szélmalomoké. Minden község szélén ott állottak a Nagykunságon a szélmalomok. — Szerte az országban híres volt a szélmalom elsőrendű lisztterméke és az abból készült »kunsági kacsós koplós kenyér. A háború utáni években az egyre fejlődő nagyipar mindjobban érezte hatását. A szélmalomoknak egyre kevesebb munkájuk akadt. — Majd egymásután szüntették be a munkát. Ma már alig néhány hírműdója akad a nagykunsági négyvitorlás szélmalomoknak. Karcagron az utóbbi években kilenc malmot adtak el tulajdonosaik és bontottak le, míg Kunmadarason tizenötből már csak egy van meg.

— A bibliának van a legtöbb olvasója. Az amerikai „Institute of Public Opinion“ a napokban tette közzé azoknak a kutatásoknak az eredményét, amelyeket arra vonatkozólag végzett, melyik könyvet olvasták az amerikaiak a legszívesebben a legutóbbi két esztendő alatt. A kiadott közlemény első része 1938-ra szorítkozik és húsz könyvet jelöl meg. Az élen a Biblia van. De kérdés, meddig. A bibliaolvasók korára vonatkozó statisztika szerint ugyanis 37 százalékkal 50 éven felel, 17 százalékkal 30 és 49 év között van és csak alig több mint 6 százalékkal fiatalabb 30 évesnél. A kedvenc könyvek között a Biblia után következnek három helyet Margaret Mitchell regényei foglalják el, közöttük az első az „Elfújta a szél“. A hatodik helyre Buck Nohel-díjas regénye „Az édes anyaföld“ került, a hetedikre pedig — szinte bihetetlen — a „Ben Hur“. A többi helyet az elmúlt idők kedvelt művei foglalják el, mintegy tanuskodva el nem múltó népszerűsükről. Így megtaláljuk a közkedvelt könyvek között Dickens „Két város“ és „Cooperfield Dávid“ című regényét, Dumas „Gróf Monte Christo“-ját és Walter Scott „Ivanhoe“-ját. A tanulmány foglalja azzal a hatással is, amelyet a film a könyvolvasásra gyakorol. Megállapítja, hogy már egy regény megfilmesítésének előzetes bejelentése nagymértékben megnöveli az illető könyv kelendőségét. Mikor két évvel ezelőtt a clevelandi mozgóképszínházban műsorra került a „Cooperfield Dávid“, az ottani közönségkönyvtár kénytelen volt 125 új példányt beszerezni a regényből, hogy az olvasók keresletének eleget tudjon tenni.

új főtárgyalást. Gombácsi bejelentette, hogy minden befolyt pénzzel elszámolt Zavilla Dénessel, aki erről nyugtákat is adott. A nyugtákat az előző eljárás során nem tudta előkeríteni, most azonban mégis sikerült valamennyit megtalálni.

A bírósághoz benyújtotta a nyugtákat, amelyek igazolták, hogy Gombácsi befizette az OTI-hoz azt a pénzüsszeget, amelynek elulajdonításával vádolták.

A bíróság az ügyben még nem hozott ítéletet, hanem néhány szakértői vélemény beszerzése végett az iratokat áttette a vizsgálóbíróhoz.

x Dr Kardos Albert felolvasása a VI. zsidó kultúresten. Szombaton 8 órakor a hitközségi tanács-teremben lesz a VI. zsidó kultúrest, amelyen dr Kardos Albert »Magyar államférfiak házi zsidói« címen tart felolvasást. Ehrenfeld Artur főként zsidó dalokat énekel Rothmann Emil harmoniumkísérettel. A kultúrestet dr Weisz Pál főrabbi nyitja meg. Helybiztosítás Csillag Artur könyvesboltjában.

x Tavaszí vetőmagvak, olomzárólt löhere és lucernamag, express és victoriaborsó tavaszbükköny, homokiborsó, takarmány- és cukorrépa magvak, muharmag, szudáni fűmag, köles stb. legolcsóbban Schafner Testvéreknél, Debrecen, Bádagos u. 2. szereshetők be.

— HALLOTTA MÁR?... ezt a pápa közmondást: Kicsi ugyan a kígyó, de erős a mérge, vagy ezt a Kamerunit: Az ember nyelne olyan, mint az oroszlan kettebe zörp, ha szabadjára eresztí, őt magát eszi meg.

— ezt a dahomeyit: Az asszony gyerek nélkül — elefánt, aminek nincs ormánya,

— a mojanzi négeréket: Aki előbb jön a világra, előbb lepel,

— a búsongókat: A boldogság mindig a másik faluban lakik.

— ezt a szingaléz mondást: A rák is csak addig örül, amikor a vizes fazékba tesszük, amíg a víz forrni nem kezd.

— hát a bantu négerék mondását: Ha szép asszonyt viszel a kunyhóba feleségnek — az száz fejbakarást jelent,

— vagy amit a hauszáknál mondogatnak: Nem szereti a nagy kakas, ha a kicsi is kukorékol,

— s amit a banhanak szoktak emlegetni: Ha belépsz minden kútba, honnan akarsz inni?

— s végül afán törzsbelieknek ezt az aranymondást: A feleségünk elfárad ugyan az erős munkában, de ez a jó és hasznos nekünk — férjainknak...

— Egy előkelő francia repülő-házaspár katasztrófája. Párizsból jelentik: Algiri rádiójelentés szerint báró Foucaourt, a francia lévisport-szövetség elnöke és felesége, Francia-Szudánban repülőszerelessétség áldozata lett. A szerencsétlenül járt házaspár február 11-én repült el Algiriből kutatóútra a Nilus forrásvidékére.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5—7—9 órakor!
»SORRENTÓI KALAND«
(Gigli) Világhíradó! Holnap!
»Csintalan asszonyok!«

Rádióműsor

Szombat, február 25.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. — Utána: Etrénd. közlemények. — 10: Hírek. — 10.15: Ifjúsági rádió. — 10.45: Mit nézzünk meg? 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. Himmusz. Időjárás-jelentés. — 12.10: Eberhardt Kató zongorázik. — 13: Hanglemezek. — Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.35: Hírek 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak — 16.15: Hárman beszélünk. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: Budai György cigányzenekara muzsikál. 18: A m. kir. posta műszaki tanácsadójának közleménye. — 18.15: A rádió szalonzenekara. — Közben kb. 19: »Rádió a rádióról.« (Felolvasás.) — 19.45: Éjjel egy rövidbulla amatőrrel. A közvetített vezető Budinszki Sándor. (Hanglemezfelvétel.) — 20.15: »Cigányfantázia.« Rádióbránd. — 21.40: Hírek, időjárásjelentés. — 21: Hanglemezek. — 22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23: Miletin Géza jazzhármasa játszik. — 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18: Budai György cigányzenekara. — 18.15: »A világ városai: London.« Fedák Ágota dr előadása. — 19.20: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 20: Hírek. — 20.20: Versenyművek (hanglemezről.)

A törzsökös magyarok követelése

A törzsökös magyarok tábora, Sárkányos Mozgalom most tette közzé végleges programját. A programban szerepel a földreform, az új adórendszer, a paraszt és a munkásszervezetek szervezkedésének szabadsága, a választójogi reform. A program külön részletes fejezetet tartalmaz az árja és zsidókérdés emberséges és méltányos rendezéséről. Vitéz Makay Miklós, a törzsökös magyarok mozgalmanak egyik alapítója és vezető tagja a következőket mondja:

— Mozgalmunk napról-napra szélesebb területen hódít, különösen az ő a amióta radikális programmal léptünk a nyilvánosság elé. Célkitűzéseink útját legjobban úgy jellemezhetjük, hogy mi, törzsökös magyarok a márciusi Front és a Rongyor Gárda között állunk.

— Romlott ételek okozta mérgezéseknél a gyorsan és biztosan ható természetes »Ferenc József« keserűviz azzonali használata — egy vagy két pohárral! — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

— Üvegpersely. A eseh nemzeti egységspárti praga szervezete felszólította a prágai vendéglőket és kávéházakat: engedjék meg, hogy üvegperselyeket helyezhessenek el helyiségeikben. A párt szociális alapjára akar ily módon gyűjteni. Érdekes, hogy üvegperselyekben akarja a gyűjtést végezni, nyilván azért, hogy — nadrággombokat legfeljebb csak papírra csomagolva helyezhessenek el az adakozók a perselyben.

— A kínzó fejfájás minden szellemi és testi tevékenységet megbénít. Kevés ember gondol arra, hogy a fejfájás gyakran vezethető vissza a rendetlen bélműködésre. Minden intelligens ember kötelessége a rendszeres bél tisztulást gondoskodni. Ezt legkönnyebben úgy érheti el az ember, ha esténként lefekvés előtt 2—3 szem Artin-dragéet vesz be. Másnap reggel könnyű és fájdalommentes szék lesz anélkül, hogy észbe jutna, hogy este hashajtót szedett.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

SPORT

Julia

A Csokonai-színház pénteken ismét a Juliát tűzte műsorra, ezúttal Honthy Hannával a címszerepben. Az előadás mindvégig kifogástalan volt, szép díszletekkel, hangulatvilágítással és jó szereplőkkel. Honthy Hannát évtizedek óta ismeri a debreceni publikum, tehát

nem is szükséges bemutatni: művészele egyre tökéletesebb és kiforrottabb, játékkészsége megkapó, éneke még mindig meleg, bársonyos. Zeűfolt nézőtér tapsolt a neves primadonnának és a szép előadásnak.

A Máv. Filharmonikus Zenekar vasárnapi hangversenye

A debreceni Máv. Filharmonikus Zenekar vasárnapi (febr. 26-iki) első bérelti hangversenyén előadja Dohnányi ifjúkori fűsz moll szvitjét (op. 19), amely a kiváló zeneszerző egyik reprezentáns alkotása. A Brahms és Schumann irányát folytató, négytételű mű ékeskedik szerzőjének különösen pompázó, fényes és virtuóz zenekari technikájával, amely egyéni költészetének alapja. Dohnányi éppen hangszerezésben mutatkozik a mai kor művészeinek, bár zenéje a XIX. század német romantikájának szellemvilágából nő ki. — Dohnányi dallamai meleg muzsikuskedélyből fakadnak s ezeket egy ritka intellektus fonja művészi formába. A fűsz moll szvit megkapóan finom ivelésű témáival indul, amelyhez hat variáció csatlakozik. Bámulatos az invenció frissége, amelyből az egyes változatok valóban egyéni színt nyernek. A II. tétel szellemesen továbbroppentó »Seherzozó«, amelynek farúvó témája az üstdob ostinatója felett esendül meg. Tiszta kamarazenei hangú ennek a tételnek középső szakasza, a Trio, amelynek kíséretében fő szerepet visz a két hárfá. A következő Románia talán a legjellegzetesebb Dohnányi muzsika. Témáját az oboa intonálja. Ez a téma csupa hajlékonyság, finom illatú, szentimentális. A tételben még egy érdekes angolkürt-téma is szerepel, majd a szóló hegedű, — brácsa és — gordonka énekli a román főtémáját csodálatosan gazdag harmóniákban, amelyek sejtelmében, puha pianissimo-ban oldódnak fel. A Finale — Rondó kedélyes, jóízű bécsi témát hoz először, majd egy lendületes, Strauss Richárd témáira emlékeztető dallam virágzik ki a teljes zenekar hangszereiben. A széles méretű tétel még egy harmadik, spangoly ízű témát mutat be, castagnette kísérettel. Az I. tétel költői reminiscenciája után hatáson, rövid Códával zárul a kompozíció. Dohnányi hatalmas méretű zenekart ír elő: hármas falfúvókat, — négy kürtöt, két trombitát, három puzont, üstdobot, két hárfát és üto hangszereket. A művet énekszámok követik. Ezeket Takács Paula, a kiváló debreceni operanékesnő adja elő. Elsőnek a híres La Grange-ária esendül fel, amely Szilágyi Erzsébet szolamának legkényesebb része Erkel »Hunyadi László« című dalművében. Ezt követi Hubay »Cremonai hegedűs«-ének bájos Madárdala. Egyik érdekessége lesz az estnek Szabó Emil szvitje, melynek ez a bemutatott előadása. Szabó Emil nem forradalmi egyéniség, sokat tanult ugyan a modernektől, de bizonyos mértékű tartás jellemzi. Főérdeme a bőven folyó melódia; mindent melódikusan képzel el. Szigorú kötött formákban ír, semmi programzenei hajlandóságot nem árul el. A témákat s az egyes tétel-

eket élesen szembeállítja egymással; az első tétel lassú táncszerű ritmusai után pasztorális hangulatú andante következik, a scherzo tombolása után az utolsó tétel derűt és humort hoz. Színes hangszerezésében a franciák tanítványa; mindig pontosan választja meg azt a hangszert, mely céljának legjobban megfelelő. Ezért a finomrajzú hangszerezésért műve minden könnyű játszhatósága ellenére is komoly feladatokat ró a zenekarra.

A műsört Berlioz grandiozus Rákóczi indulója zárja be. — A gyűjtő lendületű, esillogó feldolgozás a legszebb magyar indulónak tökéletes parafázisa.

A színházi iroda jelenti:

HONTHY diadala: táblás ház!

Szombaton délután: Csárdáskirálynő

Szombaton este: Julia

Vasárnap délután: Julia

Vasárnap este: Julia

Legyen úgy, mint régen volt!

HA

siet,

még kap néhány jegyet!

Szombaton este: Szombati bérelt 18. szám. Szelvény ráfizetéssel érvényes.

A főispán a Téglavetőben

Lossonezy István főispán pénteken dr Kupinszky Sándor th. városi tanácsnok és dr Gartner István tisztifőorvos kíséretében látogatást tett a Téglavetőben. A főispánt és társaságát Ráthonyi Lajos iskolaigazgató fogadta és kálauzolta.

Időjárás

Mérsékelt déli, délkeleti szél, változó felhőzet, a nyugati megyékben egy-két helyen kisebb eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A Bocskay a helyőrségi válogatottal játszik vasárnap

A Bocskay vasárnap délután negyed 4 órai kezdettel a nagyerdei Stadionban a helyőrségi válogatottal játszik. A debreceni helyőrségben igen sok neves futballista játszik s így nagyszerű együttessel tudnak kiállni a Bocskay ellen. A vasárnapi mérkőzésre a vezetőség Debrecenbe rendelte az összes Budapest és vidéken élő játékosokat. A Kertesre és Takácsra kiszabott büntetésnek úgy látszik van fogantatja, mert Takács László már pénteken jelezte, hogy szombaton Debrecenbe utazik és vasárnap résztvesz a csapat edzésén. Az edzésre meghívták Kristófot is, akit vasárnap este valószínűleg szerződéséről is fognak.

A Bocskay a helyőrségi válogatott ellen legerősebb összeállításban játszik, mert a Phöbusz ellen mérkőzés előtt ez lesz a legnagyobb edzése. Ezen a mérkőzésen aztán már végleg eldől, hogy a debreceni profik március 5-én milyen csapattal startolnak.

Sportnapló

Négy bajnoki mérkőzést játsznak vasárnap a keleti amatőrök. A keleti amatőrbajnokságban az őszi szezonban több bajnoki mérkőzés marad el. — Vasárnap négy ilyen mérkőzést játszanak le. Nyiregyháza a NyTVE játszik a KMOVE-val, Püspökladányban a PMÁV látja vendégül az MTK-t, Nyírbátorban a Báthory SE—NyVSC, Máté-

szalkán pedig az MVTE—KKLE mérkőzés lebonyolítására kerül sor.

Finta válogatott formában van. A magyar válogatott csütörtökön Roubaixban az Excelsior Robuix-Fives bajnoki mérkőzést tekintette meg, amelyet az előbbi csapat cserélt meg 3:1 arányban. A Fives csapatában Finta balösszekötőben válogatott formát játszott.

Urnapiján játszóik le Budapest az olasz—magyar mérkőzést. Hosszas tanácskozása után az olasz és magyar labdarúgó szövetség abban állapodott meg, hogy a két ország közötti esedékes válogatott mérkőzést Urnapján játszóik le Budapest.

Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi tornaszervezést. Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a DTE Magoss György tér 9. szám alatti tornacsarnokában ifjúsági egyéni és csapat tornaszervezés lesz a DTE, DEAC, debreceni kereskedelmi iskola és a nyiregyházi evangélikus gimnázium részvételével. A versenyen a legjobb erők vólnak fel, amelyet máris nagy érdeklődés kísér.

A DVSC NBB csapata vasárnap délután Szolnokon játszik vasútbajnoki mérkőzést a Szolnoki MÁV csapata ellen. A mérkőzés előtt a DVSC ifjúsági csapata a Szolnoki MÁV ifjúsági csapatával mér össze erejét. Az előbbi mérkőzést Leiner, az utóbbit Virág játékezelte vezeti.

1937 B. M. számú rendelet értelmében a pályázók kérvényükben nyilatkozni kötelesek afelől, hogy hűbivatóknál, közintézményeknél állandó javadalmazással járó orvosi képesítéshez kötött alkalmazást betöltenek-e, vagy sem. Igenlő esetben az alkalmazó szerveket és az élvezett járandóságok összegét meg kell jelölni. Jelen pályázati hirdetmény a »Népegészségügy« című hivatalos lapban, az »Orvosi hetilap«-ban és a Debrecenben megjelenő napilapokban tétetik közzé. Dr Kölcsey Sándor sk., polgármester.

A frontarcosok tisztelgése a miniszterelnök előtt

Budapest, február 24. MOT: Péntek délelben a frontarcos szövetség képviselőiben gróf vitéz Takács Tolony József, dr vitéz Tóth András, vitéz Martsekényi Imre képviselők és Kertész Elemér országos ügyvezető alelnök kihallgatáson jelent meg a miniszterelnöknek, hogy mint az új kormány elnöket, a frontarcos tábor nevében üdvözlőjek. Az üdvözlés után közel egy óráig kihallgatáson ismertették

gróf Teleki Pál miniszterelnökkel a szövetség országos és helyi szervezeteinek és egyéb aktuális problémáinak kérdéseit, a szövetség legközelebbi részletes munkatervét. Előterjesztésük kapcsán behatóan tájékoztatta a miniszterelnököt a tárgyalás alatt lévő zsidótörvénynek, a frontarcosokat érintő rendelkezéseket illetően kialakult különböző véleményekről.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök, aki maga is, mint huszártiszt küzdötte végig a világháborút, megköszönte a bajtársi tábor üdvözlését és őszinte bajtársi együttérzéssel biztosította a frontarcos vezetőket s rajtuk keresztül a frontarcos tábor.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégéknél!

KÖZGAZDASÁG

A GABONATÖZSDE

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.35—20.45, 78 kg-os 20.55—20.65, 79 kg-os 20.75—20.85, 80 kg-os 20.85—20.95, felsőtiszai 77 kg-os 20.25—20.35, 78 kg-os 20.45, 79 kg-os 20.65—20.75, 80 kg-os 20.75—20.85.

Rozs: pestvidéki 13.80—13.90, más származású 13.90—14.10.

Sörárpa: kiváló 18.75—19.25, prima 18.00—18.50.

Zab: elsőrendű 19.45—19.60, középminőségű 19.35—19.45.

Tengeri: tiszántúli 14.60—14.70.

Örlemények: korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.80—16.20.

Árpa: 150 mm felvidéki 18.90 budapesti paritásán.

Lóhere: 15 mm fehérbárcás 130.00, 36 mm 1937. évi minta szerint 93.00, 17 mm minta szerint 90.00, 6 mm német norma 95.00 Budapest, 20 mm fehérbárcás 118.00 állomás 25 mm minta szerint.

Lóhere: 52 mm minta szerint 106.00 Budapest, 6 mm fehérbárcás 300.00, 3 mm fehérbárcás 295.00 Szombathely.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.00—16.20. — Cseh korona 7.50—10.80. — Dinár 6.00—7.50 (500 és 5000 din. címletek kiv.).

USA dollár 340.45—344.45. — Francia frank 8.95—9.15. — Leu 2.40—3.45.

Leva 3.00—3.60. — Lira 16.90—19.90 (500 és 1000 líras bankjegyek kiv.).

Svájci frank 77.40—78.30.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVASÁR

Összes felhajtása 303 darab. — Vasári állományból angol hússertés felhajtás 177 darab. Az irányzat változatlan.

Árak: I. szedétsertés 94—96, II. 88—93, III. 82—86, angol tökesertés 95—96, exportzsír 150 fillér/kg-kint.

Bérbeadási hirdetés. A város tulajdonát képező Pallag-Ujjföld Bellege-15 1. sz. Fried. elvezetésű 76 k. hold 556 n. öi területű ügyvezetett Pallag-széli ingatlan 1939. évi okt. hó 1-től az az 1942. évi szept. hó 3-ig terjedő 3 évi időtartamra árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni, ugyancsak haszonbérbeadásra kerül a Haláptelek elnevezésű 57 k. hold 1146 n. öi területű, valamint a Hortobágy-Mátán lévő illetményföldkekből visszamaradt 2 k. hold 137 n. öi területű városi ingatlan az 1939. évi okt. hó 1-től az 1942. évi szept. hó 3-ig terjedő 3 évi időtartamra. Bérbeadásra kerül továbbá a Guthon lévő »Vásáry István« menedékházban gyakorolható étel és ital-mérési jog az 1940. évi jan. hó 1-től az 1942. évi dec. hó 31-ig terjedő ugyancsak 3 évi időtartamra. A bérbeadó árverés az összes fenti ingatlanokra vonatkozólag 1939. évi febr. hó 27-én d. e. 9 órákor a Városháza kistanácstermében lesz megtartva. Árverelmi szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegvet az árverési bizottságnál bemutatni kötele-

sek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza, fél-cmelet) megtekinthetők és ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. *Polgármester.*

OLVASTA?

A somogy megyei Somogyhárs-ágy sváb községben hatszáz vendéget hívtak meg Kern Jakab és Gayer Erzsébet lakodalmára. — A násznép részére levágtak három szarvasmarhát, 9 sertést, 300 szárnyast, elfogyott 7 mázsa kenyér, 5000 tojás és 23 hektó bor. A lakodalmában felváltva két zenekar játszott, egyik a táncolóknak, másik az ivóvendégeknek. A lakodalom egy héti tartott.

Borzalmas kegyetlenséggel éhhalálra szánta gyermekeit egy lelketlen anya a Kattowitz közelében levő Dombrova községben. Az öt-gyermekes asszony férjétől különváltan élt és egy napon összeszedte értékeit és megszökött hazulról, hogy új életet kezdjen. Az öt gyermekre rázarta az üres lakás ajtaját. A gyermekek közül a legnagyobbat, a legkisebb öthónapos volt. A szomszédok figyelmét a gyermekek sírása csak másnap keltette fel s mire a bezárt ajtó felkészítették, a legkisebb gyermek már éhhalált halt és a többiek is

annyira legyengültek, hogy körhízi ápolásra szorulnak. A lelketlen anyát a rendőrség kézrekerítette és letartóztatta.

Ottawából jelentik: A kanadai Dionne ötös ikrek nemsokára visszavonulnak a nyilvánosságtól, — miután orvosok és pártfogójuk, — Dafee attól tart, hogy naponkénti megjelenésük a kíváncsi látogatók előtt árthat testi és szellemi fejlődésüknek. A világhírű lányok, — akik nemrég multak öt évesek, — 7.500.000 pengő vagyont visznek magukkal a magánéletbe. Gyámjuk már kiszemelt számukra egy középirtokot Ontario államban, North Bay mellett. Itt kényelmes nagy házat építenek, amelyben az ikrek szüleikkel és nyolc testvérükkel együtt teljes kényelemben élhetik le életüket.

5400/1939. a. A 20. kat. holdon aluli földhaszonbérlet bérletében bedlított pöltozas bejelentése. Felhívja a városi adóhivatal a 20. kat. holdon aluli földhaszonbérletet arra, hogy az általános kereseti adóalapjuk hivatalból való kiegészítését végezték a bérlet területében esetiig beállított változásokat saját érdekükben is folyó hó végéig a városi adóhivatal kivetési ügyosztályánál (I. em., 38. sz. szoba — Sas ucca felőli lépcsőfeljárattal szemben) írásban jelentésk be. *Városi adóhivatal.*

Apróhirdetések

Levelezés

Tűzfát, szemet, kokszot, brikettet most szerezz be legolcsóbban **Vágo József** tűzfáti- és szénkereskedésben »Margit-fürdő« mellett. Telefon 10—24. Katonatisztek, altisztek, »Uzica« tagok beszerzőhelye. 2808

Betöltendő állás

Jómegjelenésű ügyes kiszolgálólányt felveszek. Jelentkezni vasárnap délelőtt 9—10-ig. — **Marx.**

Kiadó lakás

Különbejárattú, csinosan bútorozott szoba, egy-két személy részére kiadó, Piac u. 58., I. em. 17. 487

Különbejárattú csinosan bútorozott szoba, központi fűtéssel és melegvízzel kiadó, Hatvan u. 6. sz. V. em. 30. 489

Kiadó május elsejére kétrendbeli elsőemeleti 4 szobás lakás. Csapó ucca 24. szám. Ertekezni Horváth felügyelőnél, Helyivasút Igazgatósága. 202

Kiadó május elsejére Iparkamara székházában, Werbőczy uccán 1 db 5 szoba és hallos és 2 db 3 szoba és hallos lakás minden mellék-helyiségekkel. Központi fűtés és melegvíz szolgáltatás van. — Kiadó még azonnalra 1 üzlethelyiség 482

Kiadó

városi háromszobás lakás. A Szent Anna uccai bérházban két rendbeli háromszobás lakás május hó 1-től kiadó. Ertekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I. em. 37. szobában. Polgármester. 470

Négyszobás, modern lakás kiadó, Széchenyi u. 23. Erdeklődni Alföldi Takaréknál. 85

Ingatlan

Két uccára nyíló telek eladó. Erdeklődni Erzsébet u. 14. 62

Üzletek

Forgalmas helyen üzlet olcsón kiadó. Bármilyen ipari célra alkalmas. Cegléd u. 6. 491

Kiadó városi üzlethelyiségek. A Gambinus átjáróban több rendbeli üzlethelyiség I. évi május 1-től kiadó. Ertekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Egy jómenetelű férfi és női fodrászüzlet — betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 492

Eladás

Buick-autó kifogástalan karban lévő és egy keveset használt strapakerékpár eladó. Szt. Anna u. 31. I. emelet. 479

Eladó egy régi négyfókos, szép komót, egy csinos kisméretű festett íróasztal, egy kis asztalka 3 db kis kerek székekkel, egy alig használt mély kerek teknő. Megtekinthető 12—3-ig. Hatvan u. 1. I. kapu, III. emelet, 12-b. 478

Eladó 140x90-es négyszárnyú alig használt modern ablak és egy 2+1 lámpás rádió, Borz u. 20. 418

Antik szekrények, szövött gobelin képek, piano eladó Király asztalos, Széchenyi u. 29. 263

Vétel

Ejjeliszekrényre való fehér márványt megvételre keresek. Cim a kiadóban. 469

Mindent veszek, használt bútort — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat. András-kó, Csapó u. 16. Hírvásra jövök. 2996

Gramofont, használtat, keresek megvételre. József kir. herceg ucca 60. Friedmann. 481

Oktatás

Született amerikai fiatal ember angol órát csoportosan és külön. Németül és magyarul beszél. Erdeklődni a kiadóba.

Született német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 59

Rádió

Rádió és villanyszerelési vállalat, Miklós ucca 2., keresztépület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavitást, szerelést. — Gyári gépek rakáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Tárcs

Társat keres 5—6000 pengővel nagy vevőkörrel, ipar és teleppel rendelkező tűzfáti kereskedő. Ajánlatot havi 200 pengő jellegre a kiadóba kérek. 488

Ajánlat

Purimra óriási választék aprósüteményekben diós, mákos kindli, földni, sárga mézes, disztorták, ramos puzserli. Szolid kiszolgálás, Farkas cukrászda, Hatvan u. 2. 490

Olcsó hó- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc ucca 3. 3877

Modern konyha, börgarnitúra, könyvszekrény, ebédlő, üvegfal, asztalok, székek kaphatók, Dégenfeld tér 6 486

Költözködések helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabú feladását és bármilyen vagonárú szállítást, azoknál raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban, Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 2758

Legfinomabb	
olasz vörnarancs	96 fill.
mézédes Jaffa narancs	80 fill.
a Déligyümölcs-csamokban	
Piac u. 7. Arany Bika mellett.	

Alkalmi torták és mézes torták készítését felelősséggel vállalom. Ugyanott szemfel-szedést, harisnyatalpalást: 3 párból 2 párat készítek. Herskovitsue, Csap ucca 22. szám. 474

Itt az olcsó fa! 100 kg száraz aprított akác 4.20 P, 100 kg száraz aprított tölgy 4.20 P házhoz szállítva. Legjobb szenek legolcsóbb napi árban Kovács Mihály, Szent Anna ucca 36. 458

Ellátás

Hungaria pensió Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Mindennemű varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatalpalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. J. kir. herceg ucca 22., kislakás. 273

A szerkesztésért és kiadásért felelős **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat, Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Bt.

Budapesti Pál gróf...

ton este...

— Bizak...

akik mos...

mondotta...

terelnek,

amelyek...

zaban be...

elmondot...

mat; elm...

kor mint...

me örez...

lok, us...

ugyanazt...

gálni és...

akkor ke...

lyet köz...

elődemi...

Budapesti Pál gróf...

ton este...

— Bizak...

akik mos...

mondotta...

terelnek,

amelyek...

zaban be...

elmondot...

mat; elm...

kor mint...

me örez...

lok, us...

ugyanazt...

gálni és...

akkor ke...

lyet köz...

elődemi...